

Επιστροφή στον αμαρτωλό (!) μαθηματικό τύπο θέλει ο ΣΑΤΕ

Του
Φώτη Κόλλια

dimokratia@dimokratianews.gr

Την επαναφορά του αμαρτωλού μαθηματικού τύπου επιλογής αναδόχου στα δημόσια έργα, μέσω του οποίου στο πρώτο μισό τις προηγούμενης δεκαετίας στήνονταν σχεδόν όλοι οι διαγωνισμοί, ζητούν εκπρόσωποι των εργολάβων.

Με το πρόσχημα των πολύ υψηλών εκπτώσεων που πράγματι κατατίθενται στους διαγωνισμούς δημόσιων έργων και φτάνουν το 60%, η διοίκηση του εργοληπτικού συνδέσμου ΣΑΤΕ επέμενε χθες, κατά τη διάρκεια έκτακτης γενικής συνέλευσης, για την εφαρμογή του μαθηματικού τύπου σε έργα προϋπολογισμού κάτω των 5.500.000 ευρώ, που βρίσκονται κάτω του ορίου εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων.

Ο υπουργός Υποδομών Χρήστος Σπίρτζης, που παρευρέθηκε στη χθεσινή συνέλευση, υποστήριξε πως δεν μπορεί να εφαρμοστεί μαθηματικός τύπος, πρώτον, γιατί καταργήθηκε πανηγυρικά το 2005 και, δεύτερον, επειδή δεν το επιτρέπουν οι κοινοτικές Αρχές. Όταν οι εκπρόσωποι του ΣΑΤΕ επικαλέστηκαν προσφυγή που έχει καταθέσει η Ιταλία στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ώστε να συνεχί-

**«Όχι» από τον Σπίρτζη στους εργολάβους.
Αποκάλυψη: Με τιμολόγια προ κρίσης
χρεώνονται ακόμα πολλά δημόσια έργα**

Ο υπουργός Υποδομών Χρήστος Σπίρτζης μίλησε για τα δημόσια έργα

σει να εφαρμόζει μια μορφή μαθηματικής φόρμουλας, ο κ. Σπίρτζης απάντησε πως δεν έχει εκδοθεί απόφαση. Πρόσθεσε πως αν είναι θετική υπέρ των Ιταλών, τότε το υπουργείο θα νομοθετήσει. Τόσο ο κ. Σπίρτζης όσο και ο πρό-

εδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ) Γιώργος Στασινός, που μίλησε νωρίτερα, τόνισαν πως και οι κατασκευαστικές εταιρίες έχουν ευθύνη για τη σημερινή κατάσταση. Ο κ. Στασινός είπε πάντως πως, ενώ υπάρχουν σημα-

ντικότητα κονδύλια για νέα έργα, η κυβέρνηση έχει παγώσει το ΕΣΠΑ και δεν έχει προχωρήσει τίποτα.

Σκληρές αλήθειες είπε πάντως χθες ο γενικός διευθυντής της Ενιαιάς Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) Ευάγγελος Καραμανλής. Όπως τόνισε, ακόμα και σήμερα οι διαγωνισμοί δημοσίων έργων γίνονται με τιμολόγια του 2010 (!), δηλαδή με τιμές που ίσχυαν πριν η χώρα περάσει τα επτά χρόνια κρίσης, τόσο για τα ημερομίσθια όσο και για τα υλικά (μπετόν, σίδηρα κ.λπ.).

Ταυτόχρονα, οι τεχνικές προδιαγραφές σύνταξης μελετών δεν έχουν επικαιροποιηθεί από το 1976, δηλαδή είναι ηλικίας περίπου μισού αιώνα!

Οι διαγωνισμοί

Τέλος, παρά τις κατά καιρούς εξαγγελίες για περιορισμό των φορέων που προχωρούν σε διαγωνισμούς προμηθειών και έργων ώστε να υπάρξουν οικονομίες κλίμακος και περιορισμός του κόστους, συμβαίνει το ακριβώς αντίθετο.

Ενώ είχε εξαγγελθεί παλαιότερα πως οι αναθέτουσες Αρχές στο Δημόσιο θα περιοριστούν από 2.500 σε 600, σήμερα (μαζί με τις ανεξάρτητες μονάδες διάφορων φορέων) φτάνουν τις 6.000, με αποτέλεσμα να πυκνώνουν τα κρούσματα φωτογραφικών διαγωνισμών κ.ά.

[ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ] Τι επισημάνθηκε στη Γ.Σ.

«SOS» του ΣΑΤΕ για τις εκπτώσεις στα έργα υποδομής

 Της Τέτης Ηγουμενίδη
 tigoum@nafemporiki.gr

Η συρρίκνωση του αριθμού των έργων υποδομής (άνω των 2 εκατ. ευρώ) σε 107 κατά μέσο όρο ανά έτος την περίοδο 2015-2017 έναντι 264 τις χρονιές 2009-2014 έχει εκτινάξει τις εκπτώσεις που δίδουν οι τεχνικές εταιρείες σε 56% κατά μέσο όρο έναντι 39,8% αντίστοιχα, με αποτέλεσμα να ελλοχεύει ο κίνδυνος για μια νέα γενιά πτωχευμένων εταιρειών, καθώς και για μη ποιοτικές κατασκευές.

Σύμφωνα με τα όσα επίσης είπε κατά τη χθεσινή έκτακτη γενική συνέλευση του ΣΑΤΕ (Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιρειών) ο πρόεδρος Ζαχαρίας Αθουσάκης, τα αποτελέσματα γίνονται ακόμη πιο απογοητευτικά εάν εστιάσουμε στα δημόσια έργα που έχουν δημοπρατηθεί μέσω του ΕΣΗΔΗΣ (Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων) μετά τις 20.10.2017 όπου για 18 δημοπρασίες διαπιστώνεται ότι ο μέσος όρος έκπτωσης των προσωρινών αναδόχων ανέρχεται σε 60,18%, ενώ η χαμηλότερη έκπτωση με την οποία αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος ήταν το 42%.

Ο ίδιος απέδωσε τις υψηλές εκπτώσεις στην ανυπαρξία νέων έργων που έχει ως αποτέλεσμα την επικράτηση οξυτάτου ανταγωνισμού, λέγοντας μάλιστα ότι τα έργα δημοπρατούνται 10%-25% κάτω του κόστους. Όπως είπε, «η εικόνα συμπληρώνεται με χρονοβόρες διαδικασίες αποπεράτωσης και αμφιλεγόμενη ποιότητα κατασκευής των έργων, χρησιμοποίηση φθηνών εισαγόμενων υλικών και εξοπλισμού, χορήγηση των κατώτατων δυνατών αμοιβών και ασφαλιστικών κρατήσεων, αμφιβόλου ποιότητας συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας, φαινόμενο που τελικώς αποβαίνει εις βάρος της εγχώριας οικονομίας και του κοινωνικού συνόλου και των χρηστών των έργων». Σύμφωνα με τον ίδιο, «το φαινόμενο αυτό οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε κατάρρευση των υγιών επιχειρήσεων, οι οποίες δεν μπορούν να ανταγωνιστούν προσφορές κάτω του κόστους και μοιραία είτε θα έχουν μηδενικό κύκλο εργασιών είτε θα αναγκαστούν να εμπλακούν σε μία διαδικασία ζημιόγων προσφορών που και πάλι θα τις οδηγήσει σε κλείσιμο».

Η απάντηση της Πολιτείας σε όλα τα παραπάνω ήρθε από τον

αρμόδιο υπουργό Υποδομών Χρήστο Σπίρτζη, ο οποίος παραβρέθηκε στη συνέλευση του ΣΑΤΕ και μάλιστα πρωταγωνίστησε σε έναν ζωνρό διάλογο με τα στελέχη των τεχνικών εταιρειών. Ειδικότερα, όσον αφορά το θέμα των χαμηλών προσφορών ο υπουργός ανέδειξε τόσο το ζήτημα της επαγγελματικής και προσωπικής ευθύνης της κάθε εργοληπτικής επιχείρησης που δίνει εις γνώση της μία προσφορά κάτω του κόστους, επισημαίνοντας ότι αυτός είναι ο ορισμός του αθέμιτου ανταγωνισμού, όσο και την ανάγκη οι εργοληπτικές οργανώσεις να θέσουν υπ' όψιν των υπηρεσιών του υπουργείου μία ενιαία πρόταση οριζόνη εφαρμοζόμενη σε έργα κάθε προϋπολογισμού. Σημείωσε ωστόσο ότι αναγνωρίζει ότι οι αιτιολογήσεις (κανόνες που δικαιολογούν τις χαμηλές προσφορές) γεννούν διαφθορά και οι κανόνες που θα προταθούν θα πρέπει να είναι ξεκάθαροι και διαφανείς.

Είναι ωστόσο γνωστό ότι ο τεχνικός κόσμος εκπροσωπείται μέσα από πολλές συλλογικές οργανώσεις και είναι δύσκολο να συμφωνηθεί μια ενιαία γραμμή για να κατατεθεί μια πρόταση στο υπουργείο Υποδομών. Η συζήτηση επικεντρώθηκε επίσης και στα υπόλοιπα ζητήματα που αφορούν την εφαρμογή του Ν.4412/2016.

Σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΣΑΤΕ, ο κλάδος έχει κατακτήσει δύο κύριες διαδικασίες που βελτίωσαν σε σημαντικότητα βαθμό τα ζητήματα διαφάνειας και βοήθησαν στην ορθή, στην έγκαιρη και στην οικονομικά αποτελεσματική υλοποίηση των έργων: Την εγγραφή στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων που τηρεί η Γενική Γραμματεία Υποδομών και την πρόσκληση σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων αποκλειστικά μέσω του ΜΕΕΠ για τις ημεδαπές επιχειρήσεις, καθώς και την υποχρεωτική χρήση του πρότυπου τεύχους διακήρυξης σύμβασης δημοσίων έργων από όλες τις Αναθέτουσες Αρχές χωρίς παρέκκλιση που δεν έχει λάβει νομική γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων. Όπως είπε, «και τους δύο αυτούς πυλώνες διαφάνειας επιχειρεί να παρακάμψει η ΕΛΑΔΗΣΥ (Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων) με τις ερμηνείες του νομοθετικού πλαισίου βάζοντας τον κλάδο σε περιπέτειες». [SID:11652504]

www.sate.gr

• **Κατασκευαστικές.** Δημόσια έργα βαφτίζονται «προμήθειες», προκειμένου να μην ακολουθείται το θεσμικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις και να καταστεί δυνατή η απευθείας ανάθεση, καταγγέλλει ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιρειών, που ζητάει την άμεση λήψη μέτρων. **Σελ. 24**

Βαφτίζουν «προμήθειες» δημόσια έργα για να αποφύγουν τους διαγωνισμούς

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Για όργανα αυθαιρεσιών των αναθετουσών αρχών, κατά κανόνα δήμων και περιφερειών, υπό την ανοχή και συγκάλυψη της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ), κάνουν λόγο οι εταιρείες του κλάδου των κατασκευών, σπεύδοντας να αναδείξουν το ζήτημα και να αιτηθούν την άμεση επίλυσή του, στο πλαίσιο της χθεσινής έκτακτης γενικής συνέλευσης του ΣΑΤΕ (Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιρειών). Σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΣΑΤΕ, κ. Ζαχ. Αθουσάκη, οι αναθέτουσες αρχές έχουν υιοθετήσει, σε πλειάδα περιπτώσεων, ένα στρεβλό καθεστώς, βάσει του οποίου δημόσια έργα, όπως ΧΥΤΑ, εγκαταστάσεις φωτισμού LED και λοιπών ενεργειακών αναβαθμίσεων, αλλά και έργα εγκατάστασης και λειτουργίας συστημάτων παρακολούθησης τηλελέγχου και ανίχνευσης διαρροών δικτύων ύδρευσης, «βαφτίζονται» προμή-

θειες, προκειμένου να μην ακολουθείται το θεσμικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις.

Ταυτόχρονα, σε άλλες περιπτώσεις, έχουν διαπιστωθεί φαινόμενα όπου οι αναθέτουσες αρχές εισάγουν κατά μη σύννομο τρόπο πρόσθετους όρους σε διακηρύξεις δημοπρασιών έργων, που συνήθως δεν τηρούν τους όρους της αναλογικότητας, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων εταιρειών και της προστασίας του πραγματικού ανταγωνισμού, με αποτέλεσμα οι αναθέσεις τους να χαρακτηρίζονται έως και «φωτογραφικές». Υπενθυμίζεται ότι βάσει του νόμου για τις δημόσιες συμβάσεις Μ/4412/2016, οι επιπλέον όροι μιας διακήρυξης πρέπει πρώτα να τυγχάνουν θετικής γνωμοδότησης του Συμβουλίου Δημοσίων Εργων και αντίστοιχης υπουργικής απόφασης. Ο κ. Αθουσάκης, αναφερόμενος στις φωτογραφικές διατάξεις, τόνισε ότι τα έργα που δημοπρατούνται ως προμήθειες ή υπηρεσίες «ξεπερ-

νούν κάθε φαντασία φαυλότητας, ιδιοτέλειας και αδιαφάνειας, στην εφαρμογή της αναλογικότητας των όρων».

Παρ' όλα αυτά και παρά τις καταγγελίες που έχουν γίνει από τον ΣΑΤΕ για παράβαση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου προς την ΕΑΑΔΗΣΥ, η τελευταία, σύμφωνα με τον κ. Αθουσάκη, δεν έχει πραγματοποιήσει το παραμικρό. Όπως αναφέρει χαρακτηριστικά ο κ. Αθουσάκης, «δυστυχώς, ακόμα και μέσα από το υπουργείο υπάρχουν υπηρεσίες που δείχνουν να αγνοούν τις ειδικές εξαιρέσεις που ο νομοθέτης έχει προβλέψει για τα κατασκευαστικά έργα. Οι υπηρεσίες στις οποίες γνωστοποιούνται οι καταγγελίες μας δεν έχουν ενεργήσει σε καμία περίπτωση, ούτε καν μέσω τυπικής αλληλογραφίας. Η ΕΑΑΔΗΣΥ είτε επιλέγει να μας απαντά με μια τυπική επιστολή ότι οι σχετικές περιπτώσεις δεν προκρίνονται για έλεγχο είτε δεν μας απαντά καθόλου», αναφέρει ο κ. Αθουσάκης.

Βαφτίζουν τα έργα... προμήθειες και γλιτώνουν τις μελέτες

► Tns **ΧΑΡΑΣ ΤΖΑΝΑΒΑΡΑ**

ΜΕ «ΒΑΦΤΙΣΙΑ» ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ άρχοντες επιχειρούν να παρακάμψουν τις διατάξεις του νέου νόμου που θεσμοθέτησε τις ηλεκτρονικές διαδικασίες στους διαγωνισμούς για τα δημόσια έργα, εμφανίζοντας ως... προμήθειες προγράμματα διαχείρισης απορριμμάτων, για τα οποία σε πανελλαδική κλίμακα έχουν προβλεφθεί κονδύλια 2 δισ. ευρώ, καθώς και για αναβάθμιση δημοτικού φωτισμού για την οποία θα διατεθούν 1,5 δισ. ευρώ από το νέο ΕΣΠΑ. Η καταγγελία έγινε κατά τη χθεσινή γενική συνέλευση του Συνδέσμου Ανωνύμων Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ), όπου αναφέρθηκαν συγκεκριμένα περιστατικά τα οποία αποδεικνύουν ότι η «παραίτηση», που αποκαλύφθηκε πρόσφατα από επίσημα έγγραφα του Δήμου Περιστερίου προς κάποιο «Κώστα» για διόρθωση των προδιαγραφών σε διαγωνισμό, είναι απλώς το «κερασάκι»...

Από έγγραφα που έχει στα χέρια της η «Εφ.Συν.», προκύπτει ότι με αυτή την αυθαίρετη αλλαγή χαρακτηρισμού δημοπρατήθηκαν ως προμήθειες/υπηρεσίες σημαντικά έργα, ανάμεσά τους η λειτουργία χώρου υγειονομικής ταφής σε δήμο της Κρήτης (με προϋπολογισμό 19 εκατ. ευρώ), η εγκατάσταση νέων φωτιστικών συστημάτων σε μεγάλο νησί της Δωδεκανήσου (1,8 εκατ. ευρώ), η εκβάθυνση διαύλων σε παραλιακό δήμο της Αιτωλοακαρνανίας (1,8 εκατ. ευρώ) και η συντήρηση του δρόμου Πάτρας-Τρίπολης (7 εκατ. ευρώ). Με αυτό το τρικ οι δήμοι παρακάμπτουν το έλλειμμα μελετών, ενώ ως δικαιολογία προβάλλουν τις υποστελεχωμένες τεχνικές υπηρεσίες. «Σε ολόκληρο τον δημόσιο τομέα υπηρετούν σήμερα μόνο 7.000 μηχανικοί, από 11.500 που ήταν πριν από λίγα χρόνια» αποκάλυψε ο Κώστας Σάσσαλος από την ΕΜΔΥΔΑΣ. Για να καλύψει το κενό, ο νέος νόμος επιτρέπει στους δήμους να

υπογράφουν προγραμματικές συμβάσεις με γειτονικούς ΟΤΑ ή την Περιφέρεια για την τεχνική υποστήριξη των διαγωνισμών αλλά κυρίως των κατασκευών.

«Ξεπερνούν τα θέματα νομιμότητας και εισάγουν όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής που σχεδόν φωτογραφίζουν τον ανάδοχο» είπε χαρακτηριστικά ο Ζαχαρίας Αθουσάκης, πρόεδρος του ΣΑΤΕ, του φορέα των μεσαίων και μεγάλων εργολάβων. Εδωσε μάλιστα στη δημοσιότητα γνωμοδότηση του Ελεγκτικού συνεδρίου σύμφωνα με την οποία εντοπίστηκαν μη νόμιμοι όροι σε διαγωνισμό ύψους 1,2 εκατ. ευρώ για κατασκευή ΧΥΤΑ. Το δεύτερο θέμα που κυριάρχησε στη χθεσινή συνέλευση ήταν οι μεγάλες εκπτώσεις που εξακολουθούν να δίνουν οι εργολάβοι λόγω της μεγάλης μείωσης των υπό δημοπράτηση έργων. «Το τελικό αποτέλεσμα θα είναι νέα γενιά πτωχευμένων εταιρειών» προειδοποίησε ο πρόεδρος του ΣΑΤΕ.

Η ατμόσφαιρα ζωντάνεψε όταν ανέβηκε στο βήμα ο αρμόδιος υπουργός Χρήστος Σπίρτζης, ο οποίος ενθάρρυνε πα-

ρεμβάσεις από το ακροατήριο και απάντησε με αποκαλύψεις. Υπενθύμισε ότι ο μαθηματικός τύπος είχε αποσυρθεί μετά από παρεμβάσεις συγκεκριμένων εργολάβων και αντικαταστάθηκε το 2005, από την τότε ηγεσία του υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ, με την απόλυτη μειοδοσία. «Συνοδεύτηκε όμως με αύξηση του ύψους της εγγυητικής επιστολής, που έφερε τις τράπεζες στα έργα» είπε χαρακτηριστικά και άφησε να εννοηθεί ότι γινόταν «παιχνίδι» γιατί η χορήγηση εγγυητικών γινόταν με ένα σύστημα που δεν είχε διαφάνεια. Επιτέθηκε στην προηγούμενη κυβέρνηση και αποκάλυψε ότι ο Κωστής Χατζηδάκης με τον νόμο 4281/2014 είχε θεσμοθετήσει τη μετατροπή των έργων σε προμήθειες, παρόλο που είχαν ήδη εκδοθεί διαφορετικές κοινοτικές Οδηγίες.

Ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών κάλεσε τις έξι εργοληπτικές οργανώσεις να συμφωνήσουν σε κοινές θέσεις για να βρεθεί λύση στο πρόβλημα των μεγάλων εκπτώσεων και ζήτησε τη συμβολή τους στη διαμόρφωση της υπουργικής απόφασης που προβλέπει ο νέος νόμος για τα δημόσια έργα. Απέκλεισε το ενδεχόμενο να απορρίπτονται οι «χτυπημένες» προσφορές στους διαγωνισμούς μέσω αιτιολογημένης γνώμης, που είχε εφαρμοστεί στο παρελθόν. Δεν δίστασε να πει ότι «γεννά διαφθορά» και επισήμανε ότι δεν γίνεται δεκτή από την Επιτροπή Ανταγωνισμού στην Ελλάδα αλλά και στις Βρυξέλλες. Επικεντρώθηκε στην έννοια του «αθέμιτου ανταγωνισμού» την οποία συνέδεσε με την προσπάθεια που γίνεται στο υπουργείο για τη λειτουργία ηλεκτρονικού Παρατηρηρίου Τιμών και κυρίως με τη δημιουργία Μητρώων Εργων, που έχει ήδη ξεκινήσει και θα δίνει με ένα «κλικ» την εικόνα μελετών και κατασκευών, ενώ θα συμπληρώνεται με το Ηλεκτρονικό Ημερολόγιο με το οποίο θα κατοχυρώνονται και τα δικαιώματα των εργαζομένων στα έργα.

ΣΑΤΕ**Στο στόχαστρο
οι δημοπρατήσεις έργων**

Στις πολύ μεγάλες εκπτώσεις σε δημοπρατήσεις έργων που το τελευταίο διάστημα έχουν λάβει τεράστιες διαστάσεις και οδηγούν σε νέα γενιά πτωχευμένων εταιρειών, αναφέρθηκε χθες ο πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ) Ζαχαρίας Αθουσάκης μιλώντας στην έκτακτη Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου. Παράλληλα έκανε λόγο και για φωτογραφικές διατάξεις που αφορούν σε διαγωνισμούς έργων λειτουργίας ΧΥΤΑ και εξοικονόμησης ενέργειας. Σε ό,τι αφορά τις εκπτώσεις, υποστήριξε πως «το φαινόμενο αυτό οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε κατάρρευση των υγιών επιχειρήσεων, οι οποίες δεν μπορούν να ανταγωνιστούν προσφορές κάτω τού κόστους και, μοιραία, είτε θα έχουν μηδενικό κύκλο εργασιών είτε θα εμπλακούν σε μια διαδικασία ζημιογόνων προσφορών που και πάλι θα τις οδηγήσει σε κλείσιμο».

Τέρμα στα πάρτυ των φωτογραφικών διαγωνισμών

1 Φεβρουαρίου 2018

Μεγάλη κατάκτηση για τον τεχνικό κόσμο της Χώρας η διατήρηση του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων και η πρόσκληση σε διαγωνισμούς έργων βάσει αυτού, δήλωσε ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Χρήστος Σπίρτζης στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση του ΣΑΤΕ

Μη σύννομοι οι περιοριστικοί όροι στις διακηρύξεις δημοσίων έργων που συρρικνώνουν τον ανταγωνισμό και τους οποίους θέτουν αυθαίρετα οι Αναθέτουσες Αρχές χωρίς την προηγούμενη έγκριση από το Σ.Δ.Ε. και τον Υπουργό Υποδομών, σύμφωνα με τον Υπουργό Χρήστο Σπίρτζη, παρά την διαφωνία της ΕΑΑΔΗΣΥ

Οι πρώτες εστιές σχεδόν φωτογραφικών όρων σε έργα λειτουργίας ΧΥΤΑ, έργα εξοικονόμησης ενέργειας μέσω εγκατάστασης φωτιστικών σωμάτων και λαμπτήρων LED και σε έργα εγκατάστασης και θέση σε λειτουργία συστημάτων παρακολούθησης – τηλεελέγχου και ανίχνευσης διαρροών δικτύων υδροδότησης

Η συρρίκνωση του πλήθους των έργων σε 107 ανά έτος την περίοδο 2009-2014 έναντι 264 ανά έτος την περίοδο 2015-2017 έχει εκτινάξει τις εκπτώσεις των αναδόχων σε 56% κατά μέσο όρο έναντι 39,8% αντίστοιχα, με αποτέλεσμα μία νέα γενιά πτωχευμένων εταιρειών καθώς και την κατασκευή μη ποιοτικών και χρηστικών έργων στην χρήση των πολιτών

Σε στάδιο ωρίμανσης, λίγο πριν την δημοπράτηση, πλήθος τεχνικών έργων σύμφωνα με τον Υπουργό

Νέα τάξη στα Δημόσια Έργα από την επιχειρούμενη κατάργηση στην πράξη του εργοληπτικού πτυχίου και την ισότιμη και με διαφανείς όρους συμμετοχή στους διαγωνισμούς δημοσίων έργων διαπίστωσε κατά την εισήγησή του προς τις Εταιρείες Μέλη του ΣΑΤΕ ο Πρόεδρος Ζαχαρίας Αθουσάκης κατά την σημερινή έκτακτη γενική συνέλευση του ΣΑΤΕ. Επεσήμανε ότι παρά το γεγονός ότι στον Ν.4412/2016 υπάρχει σαφέστατη πρόγνωση όταν μία Αναθέτουσα Αρχή επιθυμεί να προσθέσει όρους οικονομικής ή και τεχνικής επάρκειας, πέραν αυτών του πτυχίου ΜΕΕΠ, να πρέπει να λάβει νωρίτερη εγκριτική απόφαση του Υπουργού Υποδομών, ύστερα από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων, εν τούτοις η ΕΑΑΔΗΣΥ κρίνει ότι αυτό δεν είναι απαραίτητο με αποτέλεσμα ο ασκός του Αιόλου να έχει ήδη ανοίξει και στους διαγωνισμούς έργων, όπως, δηλαδή, συμβαίνει ήδη επί σειρά ετών στους διαγωνισμούς προμηθειών και υπηρεσιών όπου η κάθε Αναθέτουσα Αρχή προσθέτει όποιους όρους κρίνει, χωρίς να υφίσταται εκ των προτέρων έλεγχος νομιμότητας.

“Ως κλάδος είχαμε κατακτήσει δύο κύριες διαδικασίες που βελτίωσαν στο πέρασμα των χρόνων σε σημαντικότερο βαθμό τα ζητήματα διαφάνειας και βοήθησαν στην ορθή, στην έγκαιρη και στην οικονομικά αποτελεσματική υλοποίηση των έργων: Την εγγραφή στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων που τηρεί η Γενική Γραμματεία Υποδομών και την πρόσκληση σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων αποκλειστικά μέσω του ΜΕΕΠ για τις ημεδαπές επιχειρήσεις καθώς και την υποχρεωτική χρήση του πρότυπου τεύχους διακήρυξης σύμβασης δημοσίων έργων από όλες τις Αναθέτουσες Αρχές χωρίς παρέκκλιση που δεν έχει λάβει νωρίτερη έγκριση ύστερα από θετική γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων” τόνισε ο Πρόεδρος του ΣΑΤΕ και συνέχισε: “Και τους δύο αυτούς πυλώνες διαφάνειας, επιχειρεί να παρακάμψει η ΕΑΑΔΗΣΥ με τις ερμηνείες του νομοθετικού πλαισίου βάζοντας τον κλάδο σε περιπέτειες”.

Ως σχετιζόμενο θέμα ο Πρόεδρος του ΣΑΤΕ ανέφερε την μη σύννομη επιλογή των Αναθετουσών Αρχών να δημοπρατούν ως Υπηρεσία / Προμήθεια έργα (ενώ όλα τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους παραπέμπουν σε κατασκευή ενός καθαρά τεχνικού έργου) προκειμένου να έχουν την δυνατότητα να παρακάμψουν την πρότυπη διακήρυξη που υποχρεωτικώς ίσχυε κατά την δημοπράτηση των έργων ήδη από τον Οκτώβριο του 2004 χωρίς την δυνατότητα αυθαίρετης και μη επαρκώς αιτιολογημένης απόκλισης και τόνισε ότι το κόστος που καλούμαστε όλοι εμείς να πληρώσουμε εξαιτίας αυτών των παράνομων επιλογών είναι υπέρμετρα μεγάλο, πενταπλάσιο στις περιπτώσεις

διακηρύξεων εγκατάστασης φωτιστικών σωμάτων και λαμπτήρων LED και τριπλάσιο περίπου στις περιπτώσεις έργων λειτουργίας ΧΥΤΑ.

Για το φλέγον ζήτημα των υπερβολικών εκπτώσεων στις δημοπρατήσεις έργων, που το τελευταίο διάστημα έχει λάβει κολοσιαίες διαστάσεις ο Πρόεδρος του ΣΑΤΕ σημείωσε ότι: “Για τα δημόσια έργα από τις 20.10.2017 και μετά όπου υπάρχουν στοιχεία για 18 δημοπρασίες διαπιστώνουμε ότι ο μέσος όρος έκπτωσης των προσωρινών αναδόχων ανέρχεται σε 60,18%, ενώ η χαμηλότερη έκπτωση με την οποία αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος ήταν το 42%!” και συνέχισε: “Το βασικό αποτέλεσμα της ανυπαρξίας νέων έργων είναι η επικράτηση έντονου και οξύτατου ανταγωνισμού στις ελάχιστες δημοπρατήσεις έργων, με αποτέλεσμα τα έργα να δημοπρατούνται 10% – 25% κάτω του κόστους, με αποτέλεσμα χρονοβόρες διαδικασίες αποπεράτωσης και αμφιλεγόμενη ποιότητα κατασκευής των έργων, χρησιμοποίηση φθηνών εισαγόμενων υλικών και εξοπλισμού, χορήγηση των κατώτατων δυνατών αμοιβών και ασφαλιστικών κρατήσεων, αμφιβόλου ποιότητας συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας, φαινόμενο που τελικώς αποβαίνει εις βάρος της εγχώριας οικονομίας και του κοινωνικού συνόλου και των χρηστών των έργων. Ταυτόχρονα, αυτό το φαινόμενο οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε κατάρρευση των υγιών επιχειρήσεων, οι οποίες δεν μπορούν να ανταγωνιστούν προσφορές κάτω του κόστους και μοιραία είτε θα έχουν μηδενικό κύκλο εργασιών είτε θα αναγκαστούν να εμπλακούν σε μία διαδικασία ζημιογόνων προσφορών που και πάλι θα τις οδηγήσει σε κλείσιμο. Το τελικό αποτέλεσμα θα είναι νέα γενιά πτωχευμένων εταιρειών καθώς και παραγωγή μη ποιοτικά στοχευμένων και εγκαίρων έργων στην χρήση των πολιτών.”.

“Βήμα βήμα πραγματοποιείται η θεσμοθέτηση όλων των πάγιων και κρίσιμων αιτημάτων του τεχνικού κόσμου για ηλεκτρονική δημοπράτηση των έργων, ηλεκτρονική παρακολούθηση όλων των φάσεων και πληροφοριών όλων των μελετών και τεχνικών έργων της Χώρας, για συγκρότηση και λειτουργία ενός σύγχρονου Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων με πραγματικά και ελέγξιμα στοιχεία”, δήλωσε ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Χρήστος Σπίρτζης κατά τον χαιρετισμό του προς την Γενική Συνέλευση των Μελών του ΣΑΤΕ.

“Σήμερα στην Ελλάδα, υπάρχει σαφέστατος ορισμός του τί είναι τεχνικό έργο, τί προμήθεια τί μελέτη και τί υπηρεσία και όποια Αναθέτουσα Αρχή δεν ακολουθεί τον νόμο θα πρέπει να καταγγέλλεται ήδη με την ανακοίνωση της διακήρυξης τόσο στο Υπουργείο Υποδομών όσο και στην ΕΑΑΔΗΣΥ”, συνέχισε ο Υπουργός.

Κάνοντας έναν απολογισμό των μέχρι σήμερα θεσμικών δράσεων ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών ανέλυσε ότι η ενιαία αντιμετώπιση των δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που επιχειρήθηκε με τον Ν.4281/2014 έθεσε ένα αδόκιμο και ανεφάρμοστο πλαίσιο δράσης στην Ελλάδα, που μπορεί μεν να μην ίσχυσε ποτέ, αφού ο νόμος χωρίς να ισχύσει ούτε μία ημέρα καταργήθηκε ολοκληρωτικά, είχε όμως ως αποτέλεσμα την εγκαθίδρυση της νοοτροπίας ότι όλες οι δημόσιες συμβάσεις οφείλουν να αντιμετωπίζονται ενιαία, με τραγικό αποτέλεσμα την εξαφάνιση των αντικειμενικών ιδιομορφιών που παρουσιάζουν τα τεχνικά έργα και μελέτες. Υπό αυτό το πλαίσιο, αποτελούν κατάκτηση για τον τεχνικό κόσμο της χώρας ότι ο νέος νόμος Ν.4412/2016 διατήρησε τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του τομέα των δημοσίων συμβάσεων έργων, έναντι άλλων μορφών συμβάσεων, όπως η διατήρηση των Μητρώων, η αιτιολογημένη απόκλιση από τα Πρότυπα τεύχη μέσω εγκριτικής απόφασης του Υπουργού Υποδομών κατόπιν θετικής γνωμοδότησης του ΣΔΕ/Τμ. Κατασκευών.

Μιλώντας για τις εξελίξεις που έχουν κατακτηθεί το πιο πρόσφατο χρονικό διάστημα ο κ. Χρ. Σπίρτζης ανέφερε ότι:

– οι ηλεκτρονικές δημοπρασίες έχουν εξαφανίσει σειρά παθογενειών του συστήματος παραγωγής δημοσίων έργων και έχουν διευκολύνει τις υπηρεσίες και τις εργοληπτικές επιχειρήσεις στην καθημερινότητά τους,

– η πρόβλεψη ολοκλήρωσης των απαλλοτριώσεων και των πρόδρομων εργασιών ως προαπαιτούμενα για την δημοπράτηση των έργων έχει βοηθήσει σημαντικά στην διαφάνεια και την έγκαιρη υλοποίηση των έργων,

- η θεσμοθέτηση του μητρώου έργων και μελετών με όλες τις πληροφορίες (ροή χρηματοδότησης, φάση εξέλιξης, αιτίες καθυστερήσεων κ.ο.κ.) αποτελώντας πάγιο αίτημα του ΣΑΤΕ και του τεχνικού κλάδου εν γένει είναι πλέον πραγματικότητα και θα βοηθήσει στο να μην υπάρχουν γκρίζες και αδιαφανείς περιοχές στον κλάδο, αφού σε πρώτο χρόνο θα φαίνεται ποιός έχει υλοποιήσει και τι,
- η συνάρτηση της δυνατότητας δημοπράτησης και επίβλεψης έργων μόνο από τις Αναθέτουσες Αρχές με επαρκή στελέχωση Μηχανικών θα εξυγιάνει το σύστημα παραγωγής δημοσίων έργων σε όλες τις Αναθέτουσες Αρχές που μέχρι και σήμερα δημοπρατούσαν έργα που εκ των πραγμάτων δεν είχαν την επαρκή στελέχωση να επιβλέψουν,
- η δυνατότητα προγραμματικών συμβάσεων μεταξύ των φορέων με σκοπό την δημοπράτηση και επίβλεψη έργων επίσης θα διευκολύνει τις αναθέτουσες αρχές αλλά και την διαφάνεια στα έργα,
- η πρόβλεψη κλήρωσης των μελών των Επιτροπών Διαγωνισμών των έργων που προκηρύσσονται ως μελετοκατασκευή καθώς και η θέσπιση κριτηρίων pass/fail και όχι βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών καταργεί στην πράξη τα μελανά σημεία της δημοπράτησης των μελετοκατασκευών και δημιουργεί ένα εργαλείο ταχείας ωρίμανσης και κατασκευής των έργων εξασφαλίζοντας την διαφάνεια σε όλα τα σημεία της δημοπράτησης.

Αναφορικά με το ζήτημα των χαμηλών προσφορών ο Υπουργός ανέδειξε τόσο το ζήτημα της επαγγελματικής και προσωπικής ευθύνης της κάθε εργοληπτικής επιχείρησης που δίνει εις γνώση της μία προσφορά κάτω του κόστους, επισημαίνοντας ότι αυτός είναι ο ορισμός του αθέμιτου ανταγωνισμού, όσο και την ανάγκη οι εργοληπτικές οργανώσεις να θέσουν υπόψη των υπηρεσιών του Υπουργείου μία ενιαία πρόταση οριζόντια εφαρμοζόμενη σε έργα κάθε προϋπολογισμού. Σημείωσε ωστόσο ότι αναγνωρίζει ότι οι αιτιολογήσεις γεννούν διαφθορά και οι κανόνες που θα προταθούν θα πρέπει να είναι ξεκάθαροι και διαφανείς.

“Η δημόσια σύμβαση αποτελεί εργαλείο ώστε να κατασκευάσουμε εγκαίρως, ποιοτικά και οικονομικά αποτελεσματικά έργα που θα εξυπηρετούν το κοινωνικό σύνολο και ως τέτοια πρέπει να προστατευθεί”, δήλωσε στον χαιρετισμό του ο νέος Γενικός Διευθυντής της ΕΑΑΔΗΣΥ κ. Ευάγγ. Καραμανλής, ο οποίος πρόσθεσε ότι οι μεγάλες εκπτώσεις είναι αποτέλεσμα του σκληρού ανταγωνισμού στον κλάδο, ως αποτέλεσμα της κρίσης που μαστίζει την Χώρα, ενώ σημείωσε ότι η υιοθέτηση ενιαίων τεχνικών προδιαγραφών και η σύσταση εθνικού συστήματος τιμολόγησης τεχνικών έργων και παρατηρητηρίου τιμών θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση του φαινομένου. Συνεχίζοντας σημείωσε ότι “η ΕΑΑΔΗΣΥ έχει ήδη ακυρώσει δημοπρασίες στις οποίες τεχνικά έργα δημοπρατήθηκαν ως προμήθεια ή υπηρεσία” αναγνώρισε ωστόσο ότι δεν μπορεί σε όλες τις περιπτώσεις που καταγγέλλονται να πράττει αναλόγως. Τόνισε ότι η ολοκλήρωση του δευτερογενούς δικαίου του Ν.4412/2016 θα βοηθήσει στην κύρια στόχευση του Ν.4412/2016 που είναι η δημιουργία εξειδικευμένων Αναθετουσών Αρχών.

Στην Συνέλευση απηύθυναν χαιρετισμό ο Πρόεδρος του ΤΕΕ κ. Γ. Στασινός, ο Γενικός Γραμματέας της Π.Ο. ΕΜΔΥΔΑΣ κ. Κ. Σάσσαλος καθώς και εκπρόσωποι των άλλων εργοληπτικών και μελετητικών οργανώσεων της Χώρας.

ΑΠΟ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΣΑΤΕ: Μάστιγα οι μεγάλες εκπτώσεις, καταγγελίες για φωτογραφικές διατάξεις στα έργα

Πέμπτη, 01 Φεβρουάριος 2018

Οι μεγάλες εκπτώσεις κυριάρχησαν ως θέμα στην χθεσινή έκτακτη Γενική Συνέλευση του ΣΑΤΕ. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο μέσος όρος των εκπτώσεων από τις 20 Οκτωβρίου και μετά έχει ανέλθει σε 60,18% διαμορφώνοντας ένα ασφυκτικό περιβάλλον τόσο για τις εταιρείες, όσο και για τα έργα. Τα ίδια και χειρότερα συμβαίνουν στον χώρο των μελετών όπου οι διαγωνισμοί έχουν φτάσει να "χτυπιούνται" με ποσοστά που ξεπερνούν το 80%. Όπως σημείωσε ο Πρόεδρος του ΣΑΤΕ Ζαχαρίας Αθουσάκης "αυτό το φαινόμενο οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε κατάρρευση των υγιών επιχειρήσεων, οι οποίες δεν μπορούν να ανταγωνιστούν προσφορές κάτω του κόστους και μοιραία είτε θα έχουν μηδενικό κύκλο εργασιών είτε θα αναγκαστούν να εμπλακούν σε μία διαδικασία ζημιολόγων προσφορών που και πάλι θα τις οδηγήσει σε κλείσιμο. Το τελικό αποτέλεσμα θα είναι νέα γενιά πτωχευμένων εταιρειών καθώς και παραγωγή μη ποιοτικά στοχευμένων και εγκαίρων έργων στην χρήση των πολιτών".

Το φαινόμενο των μεγάλων εκπτώσεων όμως ήδη έχει "μολύνει" και τον χώρο των μεγάλων έργων καθώς οι εκπτώσεις μεταξύ 45-57% είναι πλέον γεγονός. Αρκεί να αναφέρουμε πως τον τελευταίο χρόνο είχαμε: Για την Ανάπλαση Φαλήρου 53%, για εργολαβίες του Πάτρα-Πύργος 50%, για τη Σιδηροδρομική Σήραγγα 45%, για τον τμήμα στον κάθετο άξονα Ξάνθη-Εχίνος 50% ενώ συμβασιοποιήθηκε με 45% και το σιδηροδρομικό έργο Ψαθόπυργος-Ρίο.

Εδώ το διακύβευμα είναι ακόμα μεγαλύτερο καθώς οι μεγάλες εκπτώσεις σημαίνουν πολλά εκατομμύρια ευρώ άνοιγμα σε έργα που είναι υπερτοπικής ή και εθνικής σημασίας με ότι μπορεί να σημαίνει αυτό.

Αυτό πάντως που συζητήθηκε έντονα χθες ήταν να γίνει το μεγάλο βήμα και να υπάρξει ένας μεγάλος Σύνδεσμος που θα απορροφήσει τις 6 σημερινές οργανώσεις του τεχνικού κλάδου για να υπάρχει μία δυνατή, ισχυρή φωνή, στα αιτήματα του κλάδου. Μέχρι και σήμερα υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις στο θέμα των εκπτώσεων που μειώνει την διαπραγματευτική ισχύ των φορέων ενώ πολλές φορές λειτουργεί αποτρεπτικά.

"ΥΠΟΠΤΑ ΕΡΓΑ"

Ένα επίσης φλέγον ζήτημα είναι ο τρόπος με τον οποίο προκηρύσσονται έργα αλλά και ο τρόπος με τον οποίο ανατίθενται έργα. Όπως σημείωσε ο κ.Ε.Καραμανλής, Γενικός Διευθυντής της ΕΑΑΔΗΣΥ, έχουν ακυρωθεί δημοπρασίες στις οποίες τεχνικά έργα δημοπρατήθηκαν ως προμήθεια ή υπηρεσία.

Ο ΣΑΤΕ για το θέμα είναι ιδιαίτερα αποκαλυπτικός και όπως αναφέρθηκε τέτοια έργα είναι: τα έργα ΧΥΤΑ, τα έργα εξοικονόμησης ενέργειας μέσω εγκατάστασης φωτιστικών σωμάτων και λαμπτήρων LED, τα έργα εγκατάστασης και θέσεις σε λειτουργία συστημάτων παρακολούθησης – τηλεελέγχου και ανίχνευσης διαρροών δικτύων υδροδότησης.

Διαπιστώθηκε από τον ΣΑΤΕ ότι πολλές αναθέτουσες αρχές, με την παρότρυνση από τις ατυχείς διατυπώσεις των υποσημειώσεων των προτύπων τευχών διακηρύξεων δημοπρασιών έργων που έχει εκδώσει η ΕΑΑΔΗΣΥ, εισάγουν κατά μη σύννομο τρόπο πρόσθετους όρους σε διακηρύξεις έργων που συνήθως δεν τηρούν τις αρχές της αναλογικότητας, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της προστασίας του πραγματικού ανταγωνισμού, με αποτέλεσμα να εμφανίζονται υπέρμετρα περιοριστικά του ανταγωνισμού, ή ακόμη και φωτογραφικά.

Το αίτημα που τελικά υπήρξε ήταν ότι προκειμένου να υπάρχει παρέκκλιση από το πρότυπο τεύχος διακήρυξης έργων πρέπει να συνεχίσει να απαιτείται πρώτιστα η έκδοση Υ.Α, κατόπιν θετικής γνωμοδότησης του ΣΔΕ/Τμ. Κ. και εάν αυτό δεν ορίζεται σαφώς στις διατάξεις του 4412/2016 να διευκρινιστεί με νέα τροπολογία.

Για τις φωτογραφικές διατάξεις για τα έργα που δημοπρατούνται ως προμήθειες ή υπηρεσίες, αυτές ξεπερνούν κάθε φαντασία φαυλότητας, ιδιοτέλειας και αδιαφάνειας, στην εφαρμογή της αναλογικότητας των όρων.

Γκρίνιες και θολό τοπίο στις κατασκευές

1 Φεβρουαρίου 2018

Με τεχνικές προδιαγραφές μελετών που πάνε πίσω μισό αιώνα και τιμές που ίσχυαν πριν αρχίσει η πολυετής κρίση δημοπρατούνται τα δημόσια έργα. Οι πιέσεις εργολαβικών συνδέσμων για νέο μαθηματικό τύπο και οι απαντήσεις του υπ. Υποδομών.

Από τη μία πλευρά οι εκπρόσωποι των εργολάβων, όπως προκύπτει και από τη χθεσινή έκτακτη γενική συνέλευση του συνδέσμου ΣΑΤΕ, ζητούν επιστροφή του **αμαρτωλού μαθηματικού τύπου** επιλογής αναδόχου, έστω για τα έργα προϋπολογισμού κάτω των 5,5 εκατ. ευρώ. Ο υπουργός Υποδομών **Χρήστος Σπίρτζης**, που ήταν στη χθεσινή συνέλευση, απέρριψε το ενδεχόμενο εφαρμογής του μαθηματικού τύπου, εκτός και αν υπάρξει θετική απόφαση σε προσφυγή των Ιταλών στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για δική τους υπόθεση.

Από την άλλη πλευρά ακόμα και σήμερα οι διαγωνισμοί δημοσίων έργων γίνονται με **τιμολόγια του 2010 (!)** δηλαδή με τιμές που ίσχυαν πριν η χώρα περάσει τα επτά χρόνια κρίσης τόσο για τα ημερομίσθια, όσο και για τα υλικά (μπετόν, σίδερα, κ.λπ). Ταυτόχρονα οι τεχνικές προδιαγραφές σύνταξης μελετών δεν έχουν επικαιροποιηθεί από το 1976 δηλαδή είναι ηλικίας περίπου **μισού αιώνα!**

Τέλος, παρά τις κατά καιρούς εξαγγελίες για περιορισμό των φορέων που προχωρούν σε διαγωνισμούς προμηθειών και έργων ώστε να υπάρξουν οικονομίες κλίμακος και περιορισμός του κόστους συμβαίνει το **ακριβώς αντίθετο**. Ενώ είχε εξαγγελθεί παλαιότερα πως οι αναθέτουσες αρχές στο δημόσιο θα περιοριστούν από 2.500 σε 600, σήμερα (μαζί με τις ανεξάρτητες μονάδες διαφόρων φορέων) **φτάνουν τις 6.000** με αποτέλεσμα να πυκνώνουν τα κρούσματα φωτογραφικών διαγωνισμών κ.ά.

Οι επισημάνσεις για το θολό καθεστώς με τα τιμολόγια και τις άλλες προδιαγραφές στα δημόσια έργα έγιναν από τον Γενικό Διευθυντή της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) **Ευάγγελο Καραμανλή**.

Για τις μεγάλες εκπτώσεις, ο ίδιος υποστήριξε πως «η κρίση έχει επηρεάσει τη δυναμική του χώρου: όσο μικρότερος είναι ο αριθμός των έργων, τόσο μεγαλύτερες είναι οι ανταγωνιστικές εντάσεις και συνεπώς εμφανίζονται μεγαλύτερες εκπτώσεις». Σε κάποιες περιπτώσεις το φαινόμενο των υψηλών εκπτώσεων θα μπορούσε να είναι ανεκτό στα πλαίσια της αγοράς είπε ο κ. Καραμανλής.

Ο υπουργός Υποδομών Χρήστος Σπίρτζης ο οποίος μίλησε χθες για ώρα στη συνέλευση του ΣΑΤΕ τόνισε πως έχουν γίνει σημαντικά βήματα για το **ξεκαθάρισμα** του τοπίου στα δημόσια έργα. Για το θέμα των εργοληπτικών πτυχίων είπε πως το σχετικό Προεδρικό Διάταγμα είναι στο Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣΤΕ) και αυτές τις ημέρες θα αρχίσει η επεξεργασία του. Κατά τον κ. Σπίρτζη, και παρά τη στάση που τηρούν ορισμένοι κρατικοί φορείς, οι τάξεις πτυχίου (σ.σ. οι κατηγορίες ανάλογα με τη δυναμικότητα σε μηχανικούς, οικονομική επιφάνεια, κλπ) θα εξακολουθήσουν να ισχύουν.

Σημειώνεται πως η χώρα μας εξακολουθεί να επιβαρύνεται με **πρόστιμο 5% επί του κόστους των έργων που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ** επειδή η κυβέρνηση δεν έχει καταργήσει τα κατώτατα όρια των εργοληπτικών τάξεων. Σήμερα, ανάλογα με την τάξη πτυχίου που έχει ενταχθεί ένας εργολάβος μπορεί να διεκδικήσει μικρότερα έργα συγκεκριμένου προϋπολογισμού, κάτι που η Ε.Ε. έχει ζητήσει να καταργηθεί. Μέχρι να καταργηθεί η χώρα μας αντί να παίρνει κοινοτική χρηματοδότηση 95% στα δημόσια έργα, θα λαμβάνει 90%.

Για το θέμα των κρατικών φορέων (δήμοι, κ.λπ.) οι οποίοι **βαφτίζουν τα έργα ως προμήθειες** ώστε να αποφύγουν να ακολουθήσουν τις διαδικασίες και τα πρότυπα τεύχη δημοπράτησης που ορίζει ο νόμος, ο κ. Καραμανλής είπε πως γίνονται δειγματοληπτικοί έλεγχοι που επιβεβαιώνουν το πρόβλημα. Η Αρχή, όπως τόνισε, έχει διακόψει συμβάσεις όπως συνέβη με βιολογικό καθαρισμό

του δήμου Σιθωνίας. Πρόσφατα, με παρέμβασή της, σταμάτησε διαγωνισμός για προμήθεια και εγκατάσταση μετρητικού εξοπλισμού σε δίκτυο ύδρευσης.

Σκληρή γλώσσα χρησιμοποίησε χθες ο πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ) **Γιώργος Στασινός**. Όπως είπε, χρήματα υπάρχουν αλλά οι διαγωνισμοί για νέα έργα δεν προχωρούν. «Δεν μπορούμε να προχωρήσουμε κανένα νέο έργο από τα χρήματα που υπάρχουν. Χρήματα θα μας λείψουν το επόμενο διάστημα όταν τελειώσει η χρηματοδότηση από Ε.Ε. Δεν θα υπάρχει νέο ΕΣΠΑ και πρέπει να το καταλάβουμε. Θα προωθούνται έργα με το μοντέλο Γιούνκερ, με νέα μοντέλο χρηματοδότησης».

Κατά τον κ. Στασινό, «το υπουργείο Υποδομών μόνο ανακοινώσεις βγάζει». Ο πρόεδρος του ΤΕΕ αναφέρθηκε και στον κατακερματισμό της εκπροσώπησης του κατασκευαστικού κλάδου καθώς υπάρχουν έξι διαφορετικοί φορείς! Και ο απερχόμενος πρόεδρος του ΣΑΤΕ Ζαχαρίας Αθουσάκης παραδέχθηκε πως χρειάζεται να υπάρξει «ένα μοντέλο ομοσπονδοποίησης των εργοληπτικών οργανώσεων ώστε να ενοποιηθεί ο χώρος».

Εκρηκτική η Γ.Σ. του ΣΑΤΕ με Σπίρτζη για την κατάσταση των τεχνικών εταιρειών

Πέμπτη, 01 Φεβρουάριος 2018

Εκρηκτική ήταν τελικά η χθεσινή **έκτακτη Γενική Συνέλευση του ΣΑΤΕ** στο ξενοδοχείο ΤΙΤΑΝΙΑ. Η παρουσία του Υπουργού Υποδομών Χρήστου Σπίρτζη (η πρώτη παρουσία Υπουργού Υποδομών σε Γ.Σ. εδώ και 15 χρόνια) άναψε την συζήτηση γύρω από τα φλέγοντα θέματα του τεχνικού κλάδου και δεν ήταν λίγες οι φορές που υπήρξε έντονος διάλογος μεταξύ των παρευρισκομένων και του Υπουργού που υπομονετικά δέχθηκε σωρεία ερωτήσεων στις οποίες απάντησε.

Το κλίμα ήταν έντονο και το κυριότερο θέμα ήταν φυσικά οι υπερβολικές εκπτώσεις που δίδονται αφιδώς από τεχνικές και μελετητικές εταιρείες με αποτέλεσμα να υπάρχει διάχυτη η απογοήτευση. "Είμαστε στη χειρότερη κατάσταση που ήμασταν ποτέ. Το επάγγελμα μας έχει γελοιοποιηθεί" είπε χαρακτηριστικά μέλος του Συνδέσμου που πήρε το λόγο απευθυνόμενος στον Υπουργό ενώ τον επαίνεσε για την παρουσία του.

Από την πλευρά του ο κ.Σπίρτζης ζήτησε "ομογενοποιημένη" πρόταση για τις εκπτώσεις καθώς ακόμα και μέχρι σήμερα οι 6 διαφορετικές οργανώσεις του τεχνικού κλάδου δεν έχουν μία ενιαία φωνή. "Φέρτε μου μία ενιαία πρόταση, να διαβουλευτούμε και να το διευθετήσουμε (εννοώντας με κατάθεση τροπολογίας) είπε ο Υπουργός και συνέχισε "να γίνει αυτοκριτική από τον κλάδο για τις μεγάλες εκπτώσεις" ενώ μιλώντας για τα έργα σημείωσε "υπάρχει θέμα με την ωριμότητα των έργων. Μετά την κατάρτα του Μαθηματικού τύπου, ήρθε η απόλυτη μειοδοσία και με την εφαρμογή του μέτρου των εγγυητικών επιστολών που υποτίθεται θα έφερνε μείωση στις εκπτώσεις ο τεχνικός κόσμος της χώρας έγινε "δωρο" στις τράπεζες" ενώ είπε πως δεν υπάρχει έλλειψη χρημάτων στις αναθέτουσες αρχές.

Ο ΣΑΤΕ έχει κατεβάσει πρόταση για τον διαχωρισμό των έργων σε δύο κατηγορίες. Η πρώτη είναι τα έργα κάτω των 5εκατ.ευρώ που διέπονται από το εθνικό δίκαιο και η δεύτερη άνω των 5εκατ.ευρώ που διέπεται από το ενωσιακό δίκαιο. Για την πρώτη κατηγορία ζητείται η θεσμοθέτηση ενός αλγόριθμου που θα αποτρέπει τις υπερβολικές εκπτώσεις. Πάνω σε αυτό ο Υπ.ΥΠΟΜΕ είπε πως μία τέτοια πρόταση αυτή την εποχή θα απορριπτόταν από τους θεσμούς και πως θα μπορούσε να συζητηθεί από τον Αύγουστο και μετά (μετά την έξοδο από το Μνημόνιο δηλαδή). Από την πλευρά του ο ΣΑΤΕ υποστήριξε πως αυτό το σύστημα ήδη εφαρμόζεται σε Ιταλία και Ολλανδία και στην Ιταλία έχει εκδοθεί και δικαστική απόφαση που "κλειδώνει" την εφαρμογή του.

Μιλώντας για το γενικότερο πλαίσιο του Νόμου των Δημόσιων Έργων 4412/2016 ο Υπουργός είπε ότι αντιμετωπίζει χρόνια προβλήματα, όπως η θεσμοθέτηση των πρόδρομων εργασιών για τα αρχαιολογικά και τις απαλλοτριώσεις, η ευθύνη εργολάβων-μελετητών αλλά και αυτών που δίνουν δάνεια εμπειρία. Για το τελευταίο είπε ότι θα πρέπει αυτή που δίνουν την εμπειρία να συμμετέχουν ως εταιρείες αλλά και με τα στελέχη τους, κάτι που αντιμετωπίζεται αποτελεσματικά με το υπό εφαρμογή Μητρώο Μελετών και Έργων.

Επίσης είπε ότι υπάρχει σοβαρό πρόβλημα με τις Επιτροπές Διαγωνισμών που πρέπει να αποτελείται από μηχανικούς και υπάρχουν σημαντικές αντιδράσεις ειδικά σε μικρότερους φορείς υλοποίησης όπως Δήμοι που πολλές φορές δεν έχουν μηχανικούς και προέτρεψε για να ξεπεραστεί ο σκόπελος αυτός, σε αυτές τις περιπτώσεις να πραγματοποιούνται προγραμματικές συμβάσεις με άλλους φορείς του Δημοσίου φέρνοντας ως παράδειγμα αντίστοιχη συνεργασία του Υπουργείου Υποδομών με την Περιφέρεια Αττικής.

Χαρακτήρισε πετυχημένο το σύστημα των ηλεκτρονικών διαγωνισμών και τόνισε ότι "το σύστημα λειτουργεί" λέγοντας ότι πλέον δεν υπάρχει αμφισβήτηση για το τι είναι έργο, μελέτη ή προμήθεια ενώ σημείωσε ότι "τώρα έχουμε σωστή προετοιμασία στα έργα, θα ήταν εύκολο 1,5 χρόνο πριν τις εκλογές να δημοπρατούσαμε 10δισ.ευρώ έργα και μετά από 15 χρόνια να συζητάμε για αυτά τα έργα και τα προβλήματα τους, όμως δεν το κάνουμε".

Νέα τάξη στα Δημόσια Έργα από την επιχειρούμενη κατάργηση στην πράξη του εργοληπτικού πτυχίου και την ισότιμη και με διαφανείς όρους συμμετοχή στους διαγωνισμούς δημοσίων έργων διαπίστωσε κατά την εισήγησή του προς τις Εταιρείες Μέλη του ΣΑΤΕ ο **Πρόεδρος Ζαχαρίας Αθουσάκης**. "Ως κλάδος είχαμε κατακτήσει δύο κύριες διαδικασίες που βελτίωσαν στο πέρασμα

των χρόνων σε σημαντικότατο βαθμό τα ζητήματα διαφάνειας και βοήθησαν στην ορθή, στην έγκαιρη και στην οικονομικά αποτελεσματική υλοποίηση των έργων: Την εγγραφή στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων που τηρεί η Γενική Γραμματεία Υποδομών και την πρόσκληση σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων αποκλειστικά μέσω του ΜΕΕΠ για τις ημεδαπές επιχειρήσεις καθώς και την υποχρεωτική χρήση του πρότυπου τεύχους διακήρυξης σύμβασης δημοσίων έργων από όλες τις Αναθέτουσες Αρχές χωρίς παρέκκλιση που δεν έχει λάβει νωρίτερη έγκριση ύστερα από θετική γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων" τόνισε ο Πρόεδρος του ΣΑΤΕ και συνέχισε: "Και τους δύο αυτούς πυλώνες διαφάνειας, επιχειρεί να παρακάμψει η ΕΑΑΔΗΣΥ με τις ερμηνείες του νομοθετικού πλαισίου βάζοντας τον κλάδο σε περιπέτειες".

Ως σχετιζόμενο θέμα ο Πρόεδρος του ΣΑΤΕ ανέφερε την μη σύννομη επιλογή των Αναθετουσών Αρχών να δημοπρατούν ως Υπηρεσία / Προμήθεια έργα (ενώ όλα τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους παραπέμπουν σε κατασκευή ενός καθαρά τεχνικού έργου) προκειμένου να έχουν την δυνατότητα να παρακάμψουν την πρότυπη διακήρυξη που υποχρεωτικώς ίσχυε κατά την δημοπράτηση των έργων ήδη από τον Οκτώβριο του 2004 χωρίς την δυνατότητα αυθαίρετης και μη επαρκώς αιτιολογημένης απόκλισης και τόνισε ότι το κόστος που καλούμαστε όλοι εμείς να πληρώσουμε εξαιτίας αυτών των παράνομων επιλογών είναι υπέρμετρα μεγάλο, πενταπλάσιο στις περιπτώσεις διακηρύξεων εγκατάστασης φωτιστικών σωμάτων και λαμπτήρων LED και τριπλάσιο περίπου στις περιπτώσεις έργων λειτουργίας ΧΥΤΑ.

Για το φλέγον ζήτημα των υπερβολικών εκπτώσεων στις δημοπρατήσεις έργων, που το τελευταίο διάστημα έχει λάβει κολοσσιαίες διαστάσεις ο Πρόεδρος του ΣΑΤΕ σημείωσε ότι: "Για τα δημόσια έργα από τις 20.10.2017 και μετά όπου υπάρχουν στοιχεία για 18 δημοπρασίες διαπιστώνουμε ότι ο μέσος όρος έκπτωσης των προσωρινών αναδόχων ανέρχεται σε 60,18%, ενώ η χαμηλότερη έκπτωση με την οποία αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος ήταν το 42%!.

ΣΑΤΕ: Υπό πίεση οι τεχνικές εταιρείες

31 Ιανουάριος, 2018

Να εξαλειφθεί το φαινόμενο των υπερβολικών εκπτώσεων σε διαγωνισμούς στα δημόσια έργα ζητούν οι τεχνικές εταιρείες, καθώς οδηγεί σε κατάρρευση των επιχειρήσεων του κλάδου.

Όπως ανέφερε σήμερα ο πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ), Ζαχαρίας Αθουσάκης, κατά τη διάρκεια της έκτακτης γενικής συνέλευσης του, «τα πράγματα στον κλάδο μας δεν βαίνουν όπως θα επιθυμούσαμε και αυτό το γνωρίζετε όλοι σας, το βιώνουμε κι εμείς ως διοίκηση τόσο από την επαγγελματική μας δραστηριότητα όσο και από τις δεκάδες καταγγελίες που εισέρχονται στον ΣΑΤΕ για παρατυπίες και παρανομίες κατά τις διαγωνιστικές διαδικασίες των έργων».

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία που τηρεί ο ΣΑΤΕ στην βάση δεδομένων του για τις δημοπρατήσεις έργων άνω των 2 εκατ. ευρώ, την περίοδο 2009 έως και το 2014 δημοπρατήθηκε σχετικά χαμηλό πλήθος έργων κατ'έτος, συγκρινόμενο με το πλήθος των ενεργών εργοληπτικών εταιρειών του ΜΕΕΠ, με τα ποσοστά των προσωρινών μειοδοτών να μην παρουσιάζουν μεγάλες αποκλίσεις από έτος σε έτος και κατά μέσο όρο να ανέρχονται σε 39,8%. Δυστυχώς κατά τα τρία πιο πρόσφατα έτη διαπιστώνεται ακόμη πιο μεγάλη μείωση του πλήθους των δημοπρατούμενων έργων άνω των 2 εκατ. ευρώ και εκτίναξη του μέσου ποσοστού έκπτωσης των προσωρινών μειοδοτών στο 56% για την περίοδο 2015-2017.

«Τα αποτελέσματα γίνονται ακόμη πιο απογοητευτικά εάν εστιάσουμε στα έργα που έχουν δημοπρατηθεί μέσω του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) για τα δημόσια έργα από τις 20.10.2017 όπου για 18 δημοπρασίες για τις οποίες έχουμε προσωρινά αποτελέσματα διαπιστώνουμε ότι ο μέσος όρος έκπτωσης των προσωρινών αναδόχων ανέρχεται σε 60,18%, ενώ η χαμηλότερη έκπτωση με την οποία αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος ήταν το 42%.

Το βασικό αποτέλεσμα της ανυπαρξίας νέων έργων είναι η επικράτηση έντονου και οξύτατου ανταγωνισμού στις ελάχιστες δημοπρατήσεις έργων, με αποτέλεσμα τα έργα να δημοπρατούνται 10% – 25% κάτω του κόστους, με αποτέλεσμα χρονοβόρες διαδικασίες αποπεράτωσης και αμφιλεγόμενη ποιότητα κατασκευής των έργων, χρησιμοποίηση φθηνών εισαγόμενων υλικών και εξοπλισμού, χορήγηση των κατώτατων δυνατών αμοιβών και ασφαλιστικών κρατήσεων, αμφιβόλου ποιότητας συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας, φαινόμενο που τελικώς αποβαίνει εις βάρος της εγχώριας οικονομίας και του κοινωνικού συνόλου και των χρηστών των έργων.

Ταυτόχρονα, αυτό το φαινόμενο οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε κατάρρευση των υγιών επιχειρήσεων, οι οποίες δεν μπορούν να ανταγωνιστούν προσφορές κάτω του κόστους και μοιραία είτε θα έχουν μηδενικό κύκλο εργασιών είτε θα αναγκαστούν να εμπλακούν σε μία διαδικασία ζημιογόνων προσφορών που και πάλι θα τις οδηγήσει σε κλείσιμο».

Σύμφωνα με τον κ. Αθουσάκη, «το τελικό αποτέλεσμα θα είναι νέα γενιά πτωχευμένων εταιρειών καθώς και η παραγωγή μη ποιοτικά στοχευμένων και εγκαίρων έργων στην χρήση των πολιτών».

ΣΑΤΕ: Πως και γιατί τα περιβαλλοντικά έργα «βαφτίζονται» υπηρεσίες και προμήθειες

1 Φεβρουαρίου 2018

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κατασκευαστικός κλάδος αναδείχθηκαν στην γενική συνέλευση του Συνδέσμου Ανωνύμων Τεχνικών Εταιριών, που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 31 Ιανουαρίου 2018 σε κεντρικό ξενοδοχείο της Αθήνας. Μεταξύ πολλών άλλων ο πρόεδρος του ΣΑΤΕ Ζαχαρίας Αθουσάκης στράφηκε κατά της ανεξάρτητης αρχής δημοσίων συμβάσεων τονίζοντας ότι με ερμηνείες του νόμου προσπαθεί να παρακάμψει «πυλώνες» διαφάνειας.

«Ως κλάδος είπε ο πρόεδρος του ΣΑΤΕ είχαμε κατακτήσει δύο κύριες διαδικασίες που βελτίωσαν στο πέρασμα των χρόνων σε σημαντικότατο βαθμό τα ζητήματα διαφάνειας και βοήθησαν στην ορθή, στην έγκαιρη και στην οικονομικά αποτελεσματική υλοποίηση των έργων:

1. Την εγγραφή στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων που τηρεί η Γενική Γραμματεία Υποδομών και την πρόσκληση σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων αποκλειστικά μέσω του ΜΕΕΠ για τις ημεδαπές επιχειρήσεις καθώς και
2. Την υποχρεωτική χρήση του πρότυπου τεύχους διακήρυξης σύμβασης δημοσίων έργων από όλες τις Αναθέτουσες Αρχές χωρίς παρέκκλιση που δεν έχει λάβει νωρίτερη έγκριση ύστερα από θετική γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων»

-«Και τους δύο αυτούς πυλώνες διαφάνειας, είπε ο πρόεδρος του ΣΑΤΕ επιχειρεί να παρακάμψει η ΕΑΑΔΗΣΥ με τις ερμηνείες του νομοθετικού πλαισίου βάζοντας τον κλάδο σε περιπέτειες».

Ως σχετιζόμενο θέμα ο Πρόεδρος του ΣΑΤΕ ανέφερε την μη σύννομη επιλογή των Αναθετουσών Αρχών να δημοπρατούν ως Υπηρεσία / Προμήθεια έργα (ενώ όλα τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους παραπέμπουν σε κατασκευή ενός καθαρά τεχνικού έργου) προκειμένου να έχουν την δυνατότητα να παρακάμψουν την πρότυπη διακήρυξη που υποχρεωτικώς ίσχυε κατά την δημοπράτηση των έργων ήδη από τον Οκτώβριο του 2004 χωρίς την δυνατότητα αυθαίρετης και μη επαρκώς αιτιολογημένης απόκλισης και τόνισε ότι το κόστος που καλούμαστε όλοι εμείς να πληρώσουμε εξαιτίας αυτών των παράνομων επιλογών είναι υπέρμετρα μεγάλο, πενταπλάσιο στις περιπτώσεις διακηρύξεων εγκατάστασης φωτιστικών σωμάτων και λαμπτήρων LED και τριπλάσιο περίπου στις περιπτώσεις έργων λειτουργίας ΧΥΤΑ».

Αναλυτικά εστιάζοντας στα περιβαλλοντικά έργα, ο Ζαχαρίας Αθουσάκης εξήγησε ότι:

-“Στην προηγούμενη Γενική Συνέλευση των Μελών του ΣΑΤΕ τον Μάρτιο του 2017 διαπιστώναμε με ικανοποίηση ότι: «Στον Ν.4412/2016 είχαμε πετύχει τον ξεκάθαρο και σαφή ορισμό του έργου. Στο άρθρο 2 του Νόμου ορίζεται με σαφήνεια το έργο και κατά συνέπεια θα πρέπει, με τη βοήθεια όλων, να μειωθούν τα φαιδρά φαινόμενα έργα να δημοπρατούνται ως Υπηρεσίες ή Προμήθειες προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή της σαφώς, πλέον, οριοθετημένης νομοθεσίας των δημοσίων έργων. Και για αυτήν την πρόβλεψη ο ΣΑΤΕ πίεσε όσο μπορούσε, αφού έχουμε από χρόνια εντοπίσει ότι η λίγη επαγγελματική ύλη μας γίνεται ακόμη λιγότερη με το να βαφτίζονται τα έργα υπηρεσίες ή προμήθειες. Δυστυχώς, ακόμη και σήμερα, παρατηρούνται τέτοια φαινόμενα τα οποία όταν διακριβώνουμε ότι υπάρχει καταστρατήγηση της νομοθεσίας τα αναδεικνύουμε.».

Σήμερα είμαστε σε θέση να αξιολογήσουμε ότι η καθημερινότητα έρχεται να αντιστρέψει την περσινή μας αισιοδοξία αφού όχι μόνο συνεχίζεται το φαινόμενο έργα να βαφτίζονται υπηρεσίες ή προμήθειες αλλά έχει πλέον λάβει μεγάλες διαστάσεις σε συγκεκριμένες κατηγορίες έργων, οι οποίες προσανατολίζονται να απορροφήσουν σημαντικά ποσοστά δημοσίων και κοινοτικών δαπανών στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 ή άλλων κοινοτικών προγραμμάτων.

Ως χαρακτηριστικότερες περιπτώσεις ανέφερε:

– **τα έργα ΧΥΤΑ,**

– **τα έργα εξοικονόμησης ενέργειας μέσω εγκατάστασης φωτιστικών σωμάτων και λαμπτήρων LED,**

**– τα έργα εγκατάστασης και θέσεις σε λειτουργία συστημάτων παρακολούθησης –
τηλεελέγχου και ανίχνευσης διαρροών δικτύων υδροδότησης.**

Τι έχουμε διαπιστώσει ότι συμβαίνει σε αυτές τις περιπτώσεις;

Σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 2 του Ν.4412/2016 αλλά και τους ανάλογους ορισμούς του ενωσιακού δικαίου: «ως «έργο» νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών μηχανικού το οποίο επαρκεί αυτό καθαυτό για την εκπλήρωση μίας οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας. Η εκτέλεση των εργασιών του προηγούμενου εδαφίου απαιτεί ιδίως την εφαρμογή μελέτης κατά την έννοια του παρόντος, με τη χρήση τεχνικών γνώσεων και μεθόδων και αφορά νέες κατασκευές, επεκτάσεις, ανακαινίσεις, επισκευές – συντηρήσεις κατά τη λειτουργία, κατεδαφίσεις υποδομών, ιδίως στις κατηγορίες οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, ηλεκτρομηχανολογικών, λιμενικών, βιομηχανικών – ενεργειακών, δικτύων, πρασίνου, καθαρισμού και επεξεργασίας νερού, υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων, γεωτρήσεων, ειδικών μονώσεων, ανελκυστήρων, ηλεκτρονικού εξοπλισμού, πλωτών έργων και εγκαταστάσεων, ναυπηγείων, αποκαλύψεις μεταλλείων ή όπως οι κατηγορίες αυτές διαμορφώνονται από τις κείμενες διατάξεις και των υποδομών εκ του συνδυασμού των ανωτέρω κατηγοριών.».

Περαιτέρω όταν η σύμβαση περιλαμβάνει τόσο στοιχεία συμβάσεως δημοσίου έργου, όσο και στοιχεία άλλου τύπου δημοσίας συμβάσεως, εκείνο που καθορίζει ποιες είναι οι εφαρμοστέες διατάξεις είναι το στοιχείο της συμβάσεως που είναι κύριο, δηλαδή εφόσον η δημοπρατούμενη σύμβαση στοχεύει σε συγκεκριμένο λειτουργικό τεχνικό αποτέλεσμα, όπως αυτό έχει σχεδιασθεί και πρόκειται να κατασκευασθεί βάσει των μελετών του έργου, τότε πρόκειται για έργο, ανεξαρτήτως του ύψους της ποσοστιαίας συμμετοχής του προς προμήθεια εξοπλισμού στον συνολικό συμβατικό προϋπολογισμό (άρα καμία εφαρμογή των προβλέψεων του άρθρου 2 παρ. 8 του Ν.4412/2016).

Παρά την σαφήνεια των ανωτέρω ορισμών, οι Αναθέτουσες Αρχές, πολλές φορές με την προτροπή και ορισμένων εξ ημών, ξεπερνούν τα θέματα νομιμότητας και επιλέγουν να δημοπρατήσουν, είτε ως Υπηρεσία, είτε ως Προμήθεια, προκειμένου να μην είναι υποχρεωμένες να δημοπρατήσουν βάσει των υποχρεωτικών προτύπων τευχών δημοπράτησης, ώστε να εισάγουν όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής που σχεδόν φωτογραφίζουν κάθε φορά τον Ανάδοχο.

Το ζήτημα είναι μεγάλο και αφορά το παρόν και το μέλλον πολλών Εργοληπτικών Επιχειρήσεων, οι οποίες λόγω των περιοριστικών όρων που εισάγονται αδυνατούν να μετέχουν στους διαγωνισμούς αυτούς, με αποτέλεσμα οι ευνοημένοι να γιγαντώνουν τους κύκλους εργασιών τους έναντι όλων των υπολοίπων, στενεύοντας όλο και περισσότερο την δεξαμενή των εταιρειών που θα μπορούν να πάρουν μέρος σε αυτούς τους διαγωνισμούς.

Ο Σύνδεσμος έχει αναδείξει όλες τις περιπτώσεις που του έχουν γνωστοποιηθεί ή έχει από μόνος του εντοπίσει και έχει ενημερώσει τα Μέλη μέσω των σχετικών αναρτήσεων, δελτίων τύπου και συνεντεύξεων.

Δυστυχώς η νομοθεσία δεν επιτρέπει την περαιτέρω παρέμβαση του ΣΑΤΕ σε διοικητικές / δικαστικές διαδικασίες αφού κατά τον νόμο ο Σύνδεσμος δεν έχει έννομο συμφέρον. Μέλη μας ωστόσο, τα οποία και έχουμε υποστηρίξει όσο μπορούμε, έχουν πετύχει στην μεν περίπτωση των LED την αναστολή πρόσφατου διαγωνισμού στο Νότιο Αιγαίο με την έκδοση απόφασης της ΑΕΠΠ περί αναστολής της διαγωνιστικής διαδικασίας μέχρι της έκδοσης της απόφασης καθώς και την υπ' αριθμ. 173/2017 απόφαση της ΑΕΠΠ σύμφωνα με την οποία διακήρυξη για ΕΕΛ «έχει εσφαλμένα προσδιορίσει την φύση του αντικειμένου της σύμβασης (ως προμήθεια) σφάλμα που επιδρά στη νομιμότητα του συνόλου της διαδικασίας και της διακήρυξης» και συνεπώς η προσβαλλόμενη διακήρυξη του ανωτέρω διαγωνισμού πρέπει να ακυρωθεί στο σύνολό της και να προκηρυχθεί ως έργο.

Ζητάμε σήμερα η Γενική Συνέλευση των Μελών του ΣΑΤΕ να εξουσιοδοτήσει το Δ.Σ. να προβαίνει στην ανάδειξη όλων των περιπτώσεων μείωσης της επαγγελματικής μας ύλης και να λειτουργεί υποβοηθητικά στις περιπτώσεις μελών που κινούνται διοικητικά / δικαστικά για τις σχετικές περιπτώσεις.

Σπίρτζης: Τι άκουσε κατά το τετ α τετ με τους εργολάβους στη συνέλευση του ΣΑΤΕ

Φεβρουάριος 1, 2018

Της Μαριάννας Τζάννε

Στην καρδιά των προβλημάτων του κατασκευαστικού κλάδου βρέθηκε χθες ο υπουργός Υποδομών [Χρίστος Σπίρτζης](#), συμμετέχοντας στην έκτακτη γενική συνέλευση του ΣΑΤΕ. Σε ένα ιδιαίτερα φορτισμένο κλίμα που πηγάζει από την μεγάλη ανησυχία για την πορεία του κλάδου αλλά και τις στρεβλώσεις στην αγορά, οι εργολάβοι μίλησαν έξω από τα δόντια. Για τα τιμολόγια του 2010 σε υλικά (μπετόν, σίδερα) και ημερομίσθια, την ανάγκη επαναφοράς του μαθηματικού τύπου έστω και σε μικρότερα έργα μέχρι τις τεχνικές προδιαγραφές σύνταξης μελετών που έχουν να επικαιροποιηθούν από το 1976. Αίσθηση προκάλεσε μάλιστα η δαιδαλώδης μηχανή προκήρυξης έργων. Ο αρχικός στόχος ήταν να περιοριστούν στις 600 οι αναθέτουσες αρχές από τις 2.500. Ωστόσο, σήμερα υπερβαίνουν τις 6.000 ενισχύοντας σύμφωνα με τους εκπροσώπους των τεχνικών εταιρειών, τα φαινόμενα των στημένων διαγωνισμών.

Ο υπουργός Υποδομών από την πλευρά του, τάχθηκε κατά του μαθηματικού τύπου και αναφέρθηκε στις πρωτοβουλίες του υπουργείου για τα δημόσια έργα. Όπως αποκάλυψε είναι στο ΣΤΕ το επίμαχο Προεδρικό Διάταγμα και δήλωσε ότι η κατάταξη των εργοληπτικών πτυχίων, βάσει των οποίων αναλαμβάνονται τα έργα, θα εξακολουθήσουν να ισχύουν.

Αξιοσημείωτο είναι ότι η χώρα μας συνεχίζει να πληρώνει πρόστιμο 5% επί του κόστους των έργων που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ επειδή η κυβέρνηση δεν έχει καταργήσει τα κατώτατα όρια των εργοληπτικών τάξεων (κάτω των 5,5 εκ. ευρώ). Σήμερα, ένας εργολάβος μπορεί να διεκδικήσει μικρότερα έργα συγκεκριμένου προϋπολογισμού, κάτι που η ΕΕ έχει ζητήσει να καταργηθεί. Μέχρι να καταργηθεί η χώρα μας αντί να παίρνει κοινοτική χρηματοδότηση 95% στα δημόσια έργα, θα λαμβάνει 90%.

Για το θέμα των κρατικών φορέων και κυρίως των δήμων, οι οποίοι βαφτίζουν τα έργα ως προμήθειες ώστε να αποφύγουν τις διαδικασίες και τα πρότυπα τεύχη δημοπράτησης που ορίζει ο νόμος, ο Γενικός Διευθυντής της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) κ. Ευάγγελος Καραμανλής, παραδέχτηκε ότι υπάρχουν. Όπως αναφέρθηκε, πρόσφατα η Αρχή διέκοψε σύμβαση για βιολογικό καθαρισμό του δήμου Σιθωνίας. Στο τέλος του ΕΣΠΑ και τα κενά που θα δημιουργηθούν από την έλλειψη πόρων αναφέρθηκε ο πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας κ. Γιώργος Στασινός. «Δεν μπορούμε να προχωρήσουμε κανένα νέο έργο από τα χρήματα που υπάρχουν. Χρήματα θα μας λείψουν το επόμενο διάστημα όταν τελειώσει η χρηματοδότηση από Ε.Ε. Δεν θα υπάρχει νέο ΕΣΠΑ και πρέπει να το καταλάβουμε. Θα προωθούνται έργα με το μοντέλο Γιούνκερ, με νέα μοντέλο χρηματοδότησης».

Καταγγελίες για στημένους διαγωνισμούς στο Δημόσιο!

31.01.2018

Για απίστευτες εκπτώσεις έως και 56% και φωτογραφικές προκηρύξεις σε 428 έργα την τελευταία τετραετία μιλούν οι εργολάβοι

Με απίστευτες εκπτώσεις, που έφτασαν κατά μέσο όρο το 56%, ανατέθηκαν την τελευταία τετραετία 428 έργα με προϋπολογισμό άνω των 2.000.000 ευρώ, σύμφωνα με τα στοιχεία της διοίκησης του εργοληπτικού συνδέσμου ΣΑΤΕ.

Η διοίκηση του ΣΑΤΕ στη σημερινή έκτακτη γενική συνέλευση διαμαρτύρεται επειδή «οι αναθέτουσες Αρχές συνεχίζουν να αναδεικνύουν αναδόχους μειοδότες εταιρίες με προσφορές που αντικειμενικά δεν μπορούν να υλοποιηθούν». Κάποιοι στην αγορά κατασκευών βλέπουν με επιφυλακτικότητα την εισήγηση για επαναφορά κάποιας μορφής μαθηματικού τύπου, ώστε να απορρίπτονται αυτόματα οι πολύ χαμηλές προσφορές στους διαγωνισμούς. Κυρίως επειδή για περίπου έξι χρόνια (1999-2005) ο μαθηματικός τύπος χρησιμοποιήθηκε από μικρούς και μεγάλους εργολάβους ώστε να καθοδηγούνται τα αποτελέσματα των διαγωνισμών. Γι' αυτό και καταργήθηκε από την τότε κυβέρνηση Κ. Καραμανλή.

Ο πρόεδρος του ΣΑΤΕ Ζαχαρίας Αθουσάκης αναφέρει στην εισήγησή του στη σημερινή συνέλευση πως εκτός από τις μεγάλες εκπτώσεις ο κλάδος αντιμετωπίζει και άλλα τρία σημαντικά προβλήματα. Αρκετοί φορείς του Δημοσίου «βαπτίζουν υπηρεσίες ή προμήθειες» αρκετά έργα που θα «απορροφήσουν σημαντικά ποσοστά δημόσιων και κοινοτικών δαπανών στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 ή άλλων κοινοτικών προγραμμάτων», με αποτέλεσμα να περιορίζεται η ύλη των τεχνικών εταιριών.

Παραδείγματα

Τέτοια παραδείγματα είναι τα έργα για χώρους διαχείρισης απορριμμάτων, τα έργα εξοικονόμησης ενέργειας μέσω εγκατάστασης φωτιστικών σωμάτων και λαμπτήρων LED και τα έργα εγκατάστασης και θέσεις σε λειτουργία συστημάτων παρακολούθησης - τηλεελέγχου και ανίχνευσης διαρροών δικτύων υδροδότησης. Ο ΣΑΤΕ διαμαρτύρεται και για τις αλλαγές στους διαγωνισμούς δημοσίων έργων με βάση τις οποίες περιορίζεται ο ρόλος του εργοληπτικού πτυχίου που σήμερα κατέχουν οι τεχνικές εταιρίες. Η αρμόδια Αρχή υποστηρίζει πως η πρόσκληση στους διαγωνισμούς δεν δύναται να γίνεται μέσω των τάξεων εγγραφής (εργοληπτικά πτυχία) στο σχετικό μητρώο, με τον ΣΑΤΕ να διαφωνεί.

Για το θέμα των φωτογραφικών διατάξεων στους διαγωνισμούς, που έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις, ο κ. Αθουσάκης υποστηρίζει πως «ξεπερνούν κάθε φαντασία φαιδρότητας, ιδιοτέλειας και αδιαφάνειας, στην εφαρμογή της αναλογικότητας των όρων. Π.χ., τα ΧΥΤΑ θέλουν εμπειρία τοποθέτησης μεμβρανών, χρωματογραφικές εργασίες ή λειτουργίας μικρής μονάδας επεξεργασίας στραγγιδίων μόνο σε ΧΥΤΑ!!!

Στις εγκαταστάσεις φωτιστικών LED απαιτούνται, πλην των άλλων, δέκα (10) τουλάχιστον διαφορετικά τιμολόγια σε δήμους που να συμπληρώνουν το 1/2 του κύκλου εργασιών της προμήθειας. Αν είναι εννέα 10πλάσιου κύκλου εργασιών, αποκλείονται!!!»

Υψηλές εκπτώσεις και παθογένειες στις προκηρύξεις δημοσίων έργων, κατήγγειλε ο ΣΑΤΕ

Τα προβλήματα και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο κατασκευαστικός κλάδος αναδείχτηκαν στη σημερινή έκτακτη γενική συνέλευση των μελών του Πανελληνίου Συνδέσμου Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ).

Στην εισήγησή του, ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ζαχαρίας Αθουσάκης κατήγγειλε τις χαμηλές εκπτώσεις, τις παθογένειες στις προκηρύξεις δημοσίων έργων και τη λειψυδρία νέων έργων.

Η εισήγηση του προέδρου του ΣΑΤΕ

Δυστυχώς τα πράγματα στον κλάδο μας δεν βαίνουν όπως θα επιθυμούσαμε και αυτό το γνωρίζετε όλοι σας, το βιώνουμε κι εμείς ως διοίκηση τόσο από την επαγγελματική μας δραστηριότητα όσο και από τις δεκάδες καταγγελίες που εισέρχονται στον Σύνδεσμο για παρατυπίες και παρανομίες κατά τις διαγωνιστικές διαδικασίες των έργων.

Το δυστύχημα είναι ότι η αβεβαιότητα και η αγωνία για τις επιχειρηματικές μας μονάδες, για τα συνεργεία μας, για τα μηχανήματά μας και εν τέλει για την επόμενη γενιά εργοληπτών είναι μεγάλη χωρίς να διαφαίνεται έστω μεσοπρόθεσμα κάποια διέξοδος στην άλλοτε «ατμομηχανή» της οικονομίας.

Και αυτό, κατά την άποψη του ΣΑΤΕ, συνεπάγεται αδυναμία εξόδου της Χώρας από τον φαύλο κύκλο της ύφεσης και της ανεργίας. Όπως επανειλημμένα σημειώνουμε, ιδιαιτέρως από το 2009 και μετά, η ανάπτυξη θα προέλθει από τις κατασκευές, τις υποδομές και τα τεχνικά έργα εν γένει. Δεν υπάρχει άλλος τρόπος, δεν υπάρχει άλλος σίγουρος τρόπος.

Πόσα ακόμη έτη ύφεσης (μετά οκτώ συνεχόμενα της περιόδου 2009-2016) ή αναιμικής μεγέθυνσης θα πρέπει να δοκιμάσει η ελληνική κοινωνία για να γίνει αποδεκτή αυτή η αυτονόητη, και συνεχώς αποδεικνυόμενη, βάση των δεδομένων, αιτιατή σχέση μεταξύ επενδύσεων σε τεχνικά έργα (υποδομές και άλλα) και ανάπτυξης ;

Μετά από αυτά τα γενικά σχόλια, επιτρέψτε μου να εισέλθω στα βασικά ζητήματα που θα απασχολήσουν την έκτακτη γενική μας συνέλευση, αφού πρώτα σας παρουσιάσω πως έχουμε αποφασίσει ως Διοικητικό Συμβούλιο να κυλήσει η σημερινή διαδικασία.

Πρώτα θα παρουσιαστούν εν συντομία τα κύρια προβλήματα που σήμερα αντιμετωπίζει ο κλάδος και θα ζητηθεί από τους εκλεκτούς προσκεκλημένους μας να τοποθετηθούν επί αυτών. Εν συνέχεια θα γίνουν ανά θέμα αναλυτικές τοποθετήσεις του Προεδρείου και των Μελών του ΣΑΤΕ και για κάθε ένα από τα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης θα τίθενται σε ψηφοφορία η πρόταση ή οι προτάσεις που θα έχει διαμορφώσει το Σώμα των Μελών του ΣΑΤΕ.

1.Μη αντιμετώπιση από την Πολιτεία των Ασυνήθιστα Χαμηλών Προσφορών (εγκύκλιος άρθρου 88 του Ν.4412/16, απαιτούμενη τροπολογία, κ.λ.π).

Από τα στοιχεία που τηρεί ο ΣΑΤΕ στην βάση δεδομένων του για τις δημοπρατήσεις έργων άνω των 2 εκ. € διαπιστώνονται τα εξής:

Την περίοδο **2009 έως και το 2014 δημοπρατείται σχετικά χαμηλό πλήθος έργων κατ' έτος**, συγκρινόμενο με το πλήθος των ενεργών εργοληπτικών εταιρειών του ΜΕΕΠ, με τα ποσοστά των προσωρινών μειοδοτών να μην παρουσιάζουν μεγάλες αποκλίσεις από έτος σε έτος και κατά μέσο όρο να ανέρχονται σε 39,8%.

Έτος	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Μ.Ο.
Πλήθος Δημοπρασιών Έργων	223	192	254	351	377	190	264,5
Μέση έκπτωση (%) πρ. αναδόχου	40,7%	41,1%	40,3%	36,4%	40,0%	41,5%	39,8%

Δυστυχώς κατά τα τρία πιο πρόσφατα έτη διαπιστώνεται ακόμη πιο μεγάλη μείωση του πλήθους των δημοπρατούμενων έργων άνω των 2 εκ. € και εκτίναξη του μέσου ποσοστού έκπτωσης των προσωρινών μειοδοτών στο 56% για την περίοδο 2015-2017.

Έτος	2015	2016	2017	M.O.
Πλήθος Δημοπρασιών Έργων	82	86	153	107
Μέση έκπτωση (%) πρ. αναδόχου	50,4%	58,6%	57,7%	56%

Τα αποτελέσματα γίνονται ακόμη πιο απογοητευτικά εάν εστιάσουμε στα έργα που έχουν δημοπρατηθεί μέσω του ΕΣΗΔΗΣ για τα δημόσια έργα από τις 20.10.2017 όπου για 18 δημοπρασίες για τις οποίες έχουμε προσωρινά αποτελέσματα διαπιστώνουμε ότι ο μέσος όρος έκπτωσης των προσωρινών αναδόχων ανέρχεται σε 60,18%, ενώ η χαμηλότερη έκπτωση με την οποία αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος ήταν το 42%.

Το βασικό αποτέλεσμα της ανυπαρξίας νέων έργων είναι η επικράτηση έντονου και οξύτατου ανταγωνισμού στις ελάχιστες δημοπρατήσιες έργων, με αποτέλεσμα τα έργα να δημοπρατούνται 10% – 25% κάτω του κόστους, με αποτέλεσμα χρονοβόρες διαδικασίες αποπεράτωσης και αμφιλεγόμενη ποιότητα κατασκευής των έργων, χρησιμοποίηση φθηνών εισαγόμενων υλικών και εξοπλισμού, χορήγηση των κατώτατων δυνατών αμοιβών και ασφαλιστικών κρατήσεων, αμφιβόλου ποιότητας συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας, φαινόμενο που τελικώς αποβαίνει εις βάρος της εγχώριας οικονομίας και του κοινωνικού συνόλου και των χρηστών των έργων.

Ταυτόχρονα, αυτό το φαινόμενο οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε κατάρρευση των υγιών επιχειρήσεων, οι οποίες δεν μπορούν να ανταγωνιστούν προσφορές κάτω του κόστους και μοιραία είτε θα έχουν μηδενικό κύκλο εργασιών είτε θα αναγκαστούν να εμπλακούν σε μία διαδικασία ζημιογόνων προσφορών που και πάλι θα τις οδηγήσει σε κλείσιμο.

Το τελικό αποτέλεσμα θα είναι νέα γενιά πτωχευμένων εταιρειών καθώς και παραγωγή μη ποιοτικά στοχευμένων και εγκαίρων έργων στην χρήση των πολιτών.

Οι προβλέψεις του Ν.4412/2016, με τον οποίο θεσπίζεται ο έλεγχος των αναθετουσών αρχών επί των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών και η προβλεφθείσα δυνατότητα έκδοσης εγκυκλίου του Υπουργείου Υποδομών, προκειμένου να δίδονται κατευθύνσεις στις Αναθέτουσες Αρχές για τον αντικειμενικό και ενιαίο τρόπο ανάδειξης των Ασυνήθιστα Χαμηλών Προσφορών, συνιστά μία επί της αρχής θετική και αναγκαία, κατά την άποψη του ΣΑΤΕ, πρόβλεψη του νομοθέτη.

Εάν δεν υπήρχε αυτή η πρόβλεψη, η παραχώρηση στις αναθέτουσες αρχές να αξιολογούν αυτές τότε μία προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, να ζητείται αιτιολόγηση, και εάν η υποβληθείσα αιτιολόγηση δικαιολογεί επαρκώς την οικονομική προσφορά, αποτελεί «λευκή επιταγή» για αυθαιρεσίες και ανομίες κάθε μορφής.

Αυτή την παράμετρο την είχαμε επισημάνει εγκαίρως στο Υπουργείο και είχαμε τονίσει ότι άμεσα θα πρέπει το Υπουργείο, με την ψήφιση του νόμου, να είναι σε θέση να ενεργοποιήσει την σχετική πρόβλεψη του νόμου για έκδοση εγκυκλίου, ώστε οι αναθέτουσες αρχές να μην συνεχίζουν να αναδεικνύουν αναδόχους μειοδότες εταιρείες με προσφορές που αντικειμενικά δεν μπορούν να υλοποιηθούν.

Ήδη από τον Φεβρουάριο του 2016, Ομάδα Εργασίας του ΣΑΤΕ είχε καταλήξει σε πρόταση για την μεθοδολογία εξεύρεσης και αντιμετώπισης των ΑΧΠ, ώστε να διασφαλίζονται οι Αναθέτουσες Αρχές έναντι των προσφορών κάτω του κόστους.

Την πρόταση αυτή αποστείλαμε στις 23.09.2016 στο Υπουργείο, ώστε να αξιοποιηθεί από τις Ομάδες Εργασίας που είχαν ορισθεί με Υπουργική Απόφαση για την σύνταξη προσχεδίων Υ.Α. του Ν.4412/2016.

Παράλληλα, στο ίδιο πλαίσιο αποστείλαμε το έργο των Αναλύσεων Τιμών και Τιμολόγησης των Δημοσίων έργων που ο ΣΑΤΕ, σε συνεργασία με άλλες Εργοληπτικές Οργανώσεις, είχε ολοκληρώσει και παραδώσει στο Υπουργείο ήδη από το 2011 διαβλέποντας τις δυσκολίες κατάρτισης μίας πρότυπης αιτιολόγησης μίας τυχόν Α.Χ.Π., προκειμένου οι αξιολογήσεις να γίνονται όσο το δυνατό πιο αντικειμενικά.

Στις 11.1.2017 λάβαμε από το Υπουργείο ένα σχέδιο εγκυκλίου για τις ΑΧΠ που είχε εκπονήσει η Ομάδα Εργασίας του Υπουργείου και επί του οποίου ακολούθησε κοινή ανακοίνωση του τεχνικού κόσμου περί ανεπάρκειας του σχεδίου εγκυκλίου να αντιμετωπίσει με ιδανικό τρόπο το πρόβλημα.

Επιτρέψτε μου να πω ότι εκείνη η στάση ήταν βιαστική και εν πολλοίς άδικη για τον κόπο και την ιδιαίτερα μεγάλη προσπάθεια που κατέβαλλαν όσοι συγκρότησαν την ΟΕ του Υπουργείου και ιδίως ο Συντονιστής της κ. Ι. Μπακογιάννης και όλα αυτά έχοντας υπόψη το φαύλο παρελθόν των αιτιολογήσεων.

Ο ΣΑΤΕ, προσπαθώντας να εξετάσει όσο πιο νηφάλια γινόταν το ζήτημα, απέστειλε στις 31.1.2017 επιστολή προς το Υπουργείο αναγνωρίζοντας ότι το προσχέδιο εγκυκλίου φαίνεται ότι είναι αποτέλεσμα σοβαρής δουλειάς, με υποβολή ερωτημάτων προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού και την ΕΑΑΔΗΣΥ, με πολύ εμπειριστατωμένη νομική τεκμηρίωση, με εκτεταμένη παραπομπή σε πλούσια νομολογία του ΔΕΚ και με συγγραφή πολύ συγκροτημένων κειμένων με αναλυτική και συνεκτική επιχειρηματολογία.

Σε αυτήν την επιστολή **ο ΣΑΤΕ έθεσε τις βασικές του θέσεις οι οποίες και ήταν:**

– Η τάχιστη θεσμοθέτηση ενός έγκυρου μηχανισμού προσδιορισμού των προϋπολογισμών των έργων, αποτύπωσης των τιμών των κατασκευαστικών εργασιών και των συντελεστών παραγωγής των τεχνικών έργων, ώστε να δημιουργηθούν οι απαραίτητες προαπαιτούμενες συνθήκες για την αντικειμενικοποίηση και παραμετροποίηση των αιτιολογήσεων των ΑΧΠ, επιτρέποντας την υιοθέτηση έγκυρων και αντικειμενικών υποδειγμάτων τυποποιημένου τρόπου ανάλυσης, τεκμηρίωσης και ελέγχου οικονομικών προσφορών για την ανάληψη συμβάσεων δημοσίων έργων.

– Ο καθορισμός ενός αντικειμενικού και προκαθορισμένου συστήματος ελέγχου των αιτιολογήσεων και ο υποχρεωτικός τύπος αιτιολόγησης, με προκαθορισμένους συντελεστές (ή εύρος αυτών) των παραμέτρων διαμόρφωσης του κόστους ενός έργου (αποδόσεις μηχανημάτων, ανθρωπίνου δυναμικού, μεταφορικών μέσων κ.λ.π.).

– Οι αξιολογητές των αιτιολογήσεων των ΑΧΠ να προέρχονται από ειδικό Μητρώο Ειδικών Αξιολογητών και να προκύπτουν από ηλεκτρονική κλήρωση, ενώ το Ειδικό Σώμα Ελεγκτών Αιτιολόγησης να αποτελεί ανεξάρτητο τρίτο φορέα που δεν θα εμπλέκεται επ' ουδενί με την εκάστοτε Α.Α.

– Η μη αποδοχή ζημιογόνου προσφοράς.

– Η σύσταση Ειδικού Σώματος/Μητρώου Επιβλεπόντων – Ελεγκτών καθώς και η χρησιμοποίηση Εξωτερικών Συμβούλων Επίβλεψης στις περιπτώσεις αναδόχων που έχουν προκύψει κατόπιν μη απόρριψης των αιτιολογήσεών τους.

– Η επίσπευση της νομοθετικής πρόβλεψης σύστασης Ειδικού Σώματος Κοστολόγων-Επιμετρητών.

– Ένας συνθετότερος αλγόριθμος εντοπισμού των ΑΧΠ με ταυτόχρονη διασφάλισή του μέσα από την πρόβλεψη δυνατότητας εύκολης και συχνής αλλαγής του.

– Εάν παραμείνει ο προτεινόμενος τύπος εντοπισμού των ΑΧΠ ο συντελεστής 85% που πολλαπλασιάζει είτε τον μέσο όρο (στην περίπτωση κατάθεσης 5-7 προσφορών), είτε τον προσαρμοσμένο μέσο όρο (στην περίπτωση κατάθεσης περισσότερων από 7 προσφορές) να γίνει 100%.

– Η έστω και νομοθετική ρύθμιση της διασφάλισης των αναθετουσών αρχών με την υποχρέωση καταβολής πρόσθετων εγγυήσεων από πλευράς του αναδόχου του οποίου η αιτιολόγηση δεν έχει απορριφθεί.

– Η δημοσίευση σε ελεύθερα προσβάσιμο ιστότοπο των αποφάσεων επί των Αιτιολογήσεων καθώς και των κρινόμενων αιτιολογήσεων.

– Η αλλαγή των σχετικών προβλέψεων του Νόμου 4416/2016, ώστε να υπάρχει μονοσήμαντη και αυτόματη ανάδειξη του αναδόχου βάσει αλγόριθμου, ο οποίος θα αναδεικνύει και εν συνεχεία αποκλείει τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές σε έργα προϋπολογισμού κάτω του κοινοτικού

ορίου, με την ταυτόχρονη μέριμνα για συχνή αλλαγή / βελτίωση του συστήματος εντοπισμού των ΑΧΠ και ανάδειξης του αναδόχου, ώστε να διασφαλίζεται το αξιόπιστο του αποτελέσματος των διαγωνιστικών διαδικασιών έργων.

Οι πιο σημαντικές από τις ανωτέρω θέσεις τέθηκαν σε συζήτηση και τελικώς εγκρίθηκαν από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση του ΣΑΤΕ του 2017 και ο Σύνδεσμος ξεκίνησε προσπάθεια συνεργασίας με τις άλλες Εργοληπτικές Οργανώσεις, προκειμένου να προταθεί ενιαίος αλγόριθμος ανάδειξης των ΑΧΠ και τρόπου αξιολόγησης των αιτιολογήσεων ενώ παράλληλα εξετάζονταν η πιθανότητα συμφωνίας προκειμένου στα έργα μικρότερα του Κοινοτικού Ορίου ο ως άνω αλγόριθμος να αναδεικνύει μονοσήμαντα και τον ανάδοχο.

Γνωρίζετε ότι με την ΠΕΔΜΕΔΕ έχουμε υιοθετήσει κοινή θέση και άποψη που έχει εκφραστεί μέσα από δύο κοινές επιστολές προς το Υπουργείο Υποδομών στις 6.4.2017 και στις 14.11.2017. Ειδικά η δεύτερη αυτή επιστολή ήταν αποτέλεσμα της συνεργασίας των δύο εργοληπτικών οργανώσεων στο πλαίσιο λειτουργίας νεότερης ομάδας εργασίας του Υπουργείου Υποδομών που συστήθηκε το καλοκαίρι του 2017 μετά από την από 13.7.2017 επιστολή του ΣΑΤΕ. Σε αυτήν την νεότερη Ομάδα Εργασίας μετείχε από τον ΣΑΤΕ ο Αντιπρόεδρος Τάκης Μαυροδάκος με την υποστήριξη του Νομικού Συμβούλου του ΣΑΤΕ.

Ζητήσαμε από το Υπουργείο υπό αυστηρά προσδιορισμένες προϋποθέσεις, και για δημόσιες συμβάσεις που αφορούν αποκλειστικά στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων έργων κάτω του ορίου (κατωφλίου) εφαρμογής των Ενωσιακών Οδηγιών, μετά τον εντοπισμό των προσφορών που είναι ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές (ΑΧΠ), αυτές να αποκλείονται αυτομάτως, χωρίς να παρέχεται, στους διαγωνιζόμενους, η δυνατότητα παροχής εξηγήσεων ως προς το ύψος της προσφερθείσας έκπτωσης.

Κατά την άποψη των δύο Οργανώσεων η συγκεκριμένη ρύθμιση είναι απόλυτα συμβατή με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ), δηλαδή ο διαγωνισμός του δημόσιου έργου : α) να είναι βέβαιου μη διασυνωριακού ενδιαφέροντος και β) ο αριθμός των έγκυρων συμμετεχόντων να είναι τουλάχιστον πέντε (5) .

Από τις μέχρι τώρα τοποθετήσεις και των άλλων φορέων του τεχνικού κόσμου προκύπτει ότι όλοι συμφωνούν ότι το πρόβλημα των μεγάλων εκπτώσεων είναι υπαρκτό και καίριο και πρέπει να αντιμετωπιστεί. Και η Π.Ο. ΕΜΔΥΔΑΣ με το ψήφισμα του πρόσφατου συνεδρίου της, και το ΤΕΕ και ο ΣΕΓΜ και η ΠΕΔΜΗΕΔΕ και η ΠΕΣΕΔΕ και νομίζω και ο ΣΤΕΑΤ έχουν διατυπώσει εγγράφως τις έντονες ανησυχίες και προβληματισμούς τους.

Θυμίζω ότι ο ΣΑΤΕ με δημόσιες παρεμβάσεις και τοποθετήσεις το έχει θέσει στον πυρήνα του προβληματισμού του για την κατάσταση στα δημόσια έργα (Βλ. Δ.Τ της 11.5.2017 και συνεντεύξεις/δηλώσεις εκπροσώπων ΣΑΤΕ).

Νομίζω ότι εφόσον το πρόβλημα έχει διαγνωσθεί από όλους τους εμπλεκόμενους στην παραγωγή των δημόσιων έργων οφείλουμε να αναλάβουμε και πάλι πρωτοβουλία το Υπουργείο να πεισθεί να ενεργοποιήσει την πρόβλεψη του άρθρου 88 παρ. 6 του Ν.4412/2016.

Ζητάμε σήμερα η Γενική Συνέλευση των Μελών του ΣΑΤΕ να επιβεβαιώσει την περσινή της απόφαση και να εξουσιοδοτήσει το Δ.Σ. να προτείνει:

Την μονοσήμαντη ανάδειξη του προσωρινού αναδόχου μέσω εφαρμογής αντικειμενικού αλγορίθμου ανάδειξης των Α.Χ.Π. σε διαγωνισμούς έργων κάτω του κοινοτικού ορίου

Την εφαρμογή του ίδιου αλγορίθμου και σε έργα άνω του κοινοτικού ορίου για τον προσδιορισμό των ΑΧΠ και χρήση όλων των προηγούμενων παραμέτρων στην σύνταξη και εξέταση της αιτιολόγησης.

2.Στραγγαλισμός ζωτικού χώρου άσκησης του εργοληπτικού επαγγέλματος (Παραβιάσεις άρθρου 2 του Ν.4412/16 κλπ).

Στην προηγούμενη Γενική Συνέλευση των Μελών του ΣΑΤΕ τον Μάρτιο του 2017 διαπιστώναμε με ικανοποίηση ότι:

«Στον Ν. 4412/2016 είχαμε πετύχει τον ξεκάθαρο και σαφή ορισμό του έργου. Στο άρθρο 2 του Νόμου ορίζεται με σαφήνεια το έργο και κατά συνέπεια θα πρέπει, με τη βοήθεια όλων, να μειωθούν τα φαιδρά φαινόμενα έργα να δημοπρατούνται ως Υπηρεσίες ή Προμήθειες προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή της σαφώς, πλέον, οριοθετημένης νομοθεσίας των δημοσίων έργων.

Και για αυτήν την πρόβλεψη ο ΣΑΤΕ πίεσε όσο μπορούσε, αφού έχουμε από χρόνια εντοπίσει ότι η λίγη επαγγελματική ύλη μας γίνεται ακόμη λιγότερη με το να βαφτίζονται τα έργα υπηρεσίες ή προμήθειες. Δυστυχώς, ακόμη και σήμερα, παρατηρούνται τέτοια φαινόμενα τα οποία όταν διακριβώνουμε ότι υπάρχει καταστρατήγηση της νομοθεσίας τα αναδεικνύουμε.».

Σήμερα είμαστε σε θέση να αξιολογήσουμε ότι η καθημερινότητα έρχεται να αντιστρέψει την περσινή μας αισιοδοξία αφού όχι μόνο συνεχίζεται το φαινόμενο έργα να βαφτίζονται υπηρεσίες ή προμήθειες αλλά έχει πλέον λάβει μεγάλες διαστάσεις σε συγκεκριμένες κατηγορίες έργων, οι οποίες προσανατολίζονται να απορροφήσουν σημαντικά ποσοστά δημοσίων και κοινοτικών δαπανών στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 ή άλλων κοινοτικών προγραμμάτων.

Ως χαρακτηριστικότερες περιπτώσεις αναφέρω:

- τα έργα ΧΥΤΑ,
- τα έργα εξοικονόμησης ενέργειας μέσω εγκατάστασης φωτιστικών σωμάτων και λαμπτήρων LED,
- τα έργα εγκατάστασης και θέσεις σε λειτουργία συστημάτων παρακολούθησης – τηλεελέγχου και ανίχνευσης διαρροών δικτύων υδροδότησης.

Τι έχουμε διαπιστώσει ότι συμβαίνει σε αυτές τις περιπτώσεις ;

Σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 2 του Ν.4412/2016 αλλά και τους ανάλογους ορισμούς του ενωσιακού δικαίου: *«ως «έργο» νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών μηχανικού το οποίο επαρκεί αυτό καθαυτό για την εκπλήρωση μίας οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας.*

Η εκτέλεση των εργασιών του προηγούμενου εδαφίου απαιτεί ιδίως την εφαρμογή μελέτης κατά την έννοια του παρόντος, με τη χρήση τεχνικών γνώσεων και μεθόδων και αφορά νέες κατασκευές, επεκτάσεις, ανακαινίσεις, επισκευές – συντηρήσεις κατά τη λειτουργία, κατεδαφίσεις υποδομών, ιδίως στις κατηγορίες οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, ηλεκτρομηχανολογικών, λιμενικών, βιομηχανικών – ενεργειακών, δικτύων, πρασίνου, καθαρισμού και επεξεργασίας νερού, υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων, γεωτρήσεων, ειδικών μονώσεων, ανελκυστήρων, ηλεκτρονικού εξοπλισμού, πλωτών έργων και εγκαταστάσεων, ναυπηγείων, αποκαλύψεις μεταλλείων ή όπως οι κατηγορίες αυτές διαμορφώνονται από τις κείμενες διατάξεις και των υποδομών εκ του συνδυασμού των ανωτέρω κατηγοριών.».

Περαιτέρω όταν η σύμβαση περιλαμβάνει τόσο στοιχεία συμβάσεως δημοσίου έργου, όσο και στοιχεία άλλου τύπου δημοσίας συμβάσεως, εκείνο που καθορίζει ποιες είναι οι εφαρμοστέες διατάξεις είναι το στοιχείο της συμβάσεως που είναι κύριο, δηλαδή εφόσον η δημοπρατούμενη σύμβαση στοχεύει σε συγκεκριμένο λειτουργικό τεχνικό αποτέλεσμα, όπως αυτό έχει σχεδιασθεί και πρόκειται να κατασκευασθεί βάσει των μελετών του έργου, τότε πρόκειται για έργο, ανεξαρτήτως του ύψους της ποσοστιαίας συμμετοχής του προς προμήθεια εξοπλισμού στον συνολικό συμβατικό προϋπολογισμό (άρα καμία εφαρμογή των προβλέψεων του άρθρου 2 παρ. 8 του Ν.4412/2016).

Παρά την σαφήνεια των ανωτέρω ορισμών, οι Αναθέτουσες Αρχές, πολλές φορές με την προτροπή και ορισμένων εξ ημών, ξεπερνούν τα θέματα νομιμότητας και επιλέγουν να δημοπρατήσουν, είτε ως Υπηρεσία, είτε ως Προμήθεια, προκειμένου να μην είναι υποχρεωμένες να δημοπρατήσουν βάσει των υποχρεωτικών προτύπων τευχών δημοπράτησης, ώστε να εισάγουν όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής που σχεδόν φωτογραφίζουν κάθε φορά τον Ανάδοχο.

Συνάδελφοι το ζήτημα είναι μεγάλο και αφορά το παρόν και το μέλλον πολλών Εργοληπτικών Επιχειρήσεων, οι οποίες λόγω των περιοριστικών όρων που εισάγονται αδυνατούν να μετέχουν στους διαγωνισμούς αυτούς, με αποτέλεσμα οι ευνοημένοι να γιγαντώνουν τους κύκλους

εργασιών τους έναντι όλων των υπολοίπων, στενεύοντας όλο και περισσότερο την δεξαμενή των εταιρειών που θα μπορούν να πάρουν μέρος σε αυτούς τους διαγωνισμούς.

Ο Σύνδεσμος έχει αναδείξει όλες τις περιπτώσεις που του έχουν γνωστοποιηθεί ή έχει από μόνος του εντοπίσει και έχει ενημερώσει τα Μέλη μέσω των σχετικών αναρτήσεων, δελτίων τύπου και συνεντεύξεων.

Δυστυχώς η νομοθεσία δεν επιτρέπει την περαιτέρω παρέμβαση του ΣΑΤΕ σε διοικητικές / δικαστικές διαδικασίες αφού κατά τον νόμο ο Σύνδεσμος δεν έχει έννομο συμφέρον. Μέλη μας ωστόσο, τα οποία και έχουμε υποστηρίξει όσο μπορούμε, έχουν πετύχει στην μεν περίπτωση των LED την αναστολή πρόσφατου διαγωνισμού στο Νότιο Αιγαίο με την έκδοση απόφασης της ΑΕΠΠ περί αναστολής της διαγωνιστικής διαδικασίας μέχρι της έκδοσης της απόφασης καθώς και την υπ' αριθμ. 173/2017 απόφαση της ΑΕΠΠ σύμφωνα με την οποία διακήρυξη για ΕΕΛ «έχει εσφαλμένα προσδιορίσει την φύση του αντικείμενου της σύμβασης (ως προμήθεια) σφάλμα που επιδρά στη νομιμότητα του συνόλου της διαδικασίας και της διακήρυξης» και συνεπώς η προσβαλλόμενη διακήρυξη του ανωτέρω διαγωνισμού πρέπει να ακυρωθεί στο σύνολό της και να προκηρυχθεί ως έργο.

Ζητάμε σήμερα η Γενική Συνέλευση των Μελών του ΣΑΤΕ να εξουσιοδοτήσει το Δ.Σ. να προβαίνει στην ανάδειξη όλων των περιπτώσεων μείωσης της επαγγελματικής μας ύλης και να λειτουργεί υποβοηθητικά στις περιπτώσεις μελών που κινούνται διοικητικά / δικαστικά για τις σχετικές περιπτώσεις.

3.Απαξίωση εργοληπτικού πτυχίου (Προβλέψεις άρθρου 75 του Ν.4412/16 κλπ) / Προβλέψεις του νέου σχεδίου Π.Δ. για ΜΗΤΕ.

Ο Σύνδεσμός μας έχει δηλώσει ότι το νομοθετικό πλαίσιο, πέραν από την απαιτούμενη συμφωνία του με τις ενωσιακές οδηγίες, πρέπει να υιοθετεί τις ευρωπαϊκές καλές πρακτικές, να αποβλέπει στη μείωση της γραφειοκρατίας και στην ενίσχυση της διαφάνειας και των αρχών του ανταγωνισμού, ζητήματα που θα επιδράσουν στην οικονομικά βέλτιστη κατασκευή των έργων, με άμεση αύξηση της ωφέλειας και της ευημερίας των πολιτών της Ελλάδας.

Όμως, πέρα από την κοινή αφετηρία και το κοινό πλαίσιο των οδηγιών της ΕΕ για τις Δημόσιες Συμβάσεις, είναι σκόπιμη και αναγκαία η συμπλήρωση και εξειδίκευσή τους, ώστε να ανταποκρίνονται στις σημερινές ανάγκες και πραγματικότητες της Χώρας μας, με ειδικότερες διατάξεις για κάθε επιμέρους κατηγορία συμβάσεων δηλαδή έργα, προμήθειες, υπηρεσίες και μελέτες.

Υπό αυτό το πλαίσιο ο ΣΑΤΕ είναι ριζικά αντίθετος στην παροχή ευρύτατης διακριτικής ευχέρειας στις αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς κατά τον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής και ανάθεσης, που ως συνέπεια έχει την εμφάνιση φαινομένων αυθαιρεσιών, που πλήττουν καίρια τη διαφάνεια, το δημόσιο συμφέρον, τον ελεύθερο και υγιή ανταγωνισμό, κάτι που είναι ασύμβατο με το γράμμα και το πνεύμα των ενωσιακών Οδηγιών.

Η μεγάλη ευχέρεια στην Αναθέτουσες Αρχές να αποφασίζουν υποκειμενικά επί σειράς θεμάτων όπως π.χ. ο προσδιορισμός των Ασυνήθιστα Χαμηλών Προσφορών σε μία δημοπρασία ή η διατύπωση των όρων βάσει των οποίων θα προσκαλούνται να συμμετέχουν σε δημοπρασίες οι οικονομικοί φορείς, δημιουργούν ικανές συνθήκες γέννησης αδιαφάνειας και διαφθοράς, φαινόμενα που στον χώρο των δημοσίων έργων στην Ελλάδα έχουν παρατηρηθεί σε παλαιότερες δεκαετίες, με δυσμενέστερες συνέπειες στο σύστημα παραγωγής δημοσίων έργων, την γιγάντωση της διαφθοράς και εν τέλει την διασπάθιση του δημοσίου χρήματος.

Η ελληνική εμπειρία δείχνει ότι βασική προϋπόθεση για την αποφυγή φαινομένων διαφθοράς, όπως αυτά που προκύπτουν όταν οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς έχουν την διακριτική ευχέρεια να καθορίζουν αυθαίρετα τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης, είναι η αντικειμενικοποίηση του συστήματος ανάδειξης των ΑΧΠ ώστε να μην υπάρχει καμία δυνατότητα συναλλαγής καθώς και η λειτουργία κεντρικού συστήματος προ-αξιολόγησης και κατάταξης των εργοληπτικών επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ) ως μοναδικής αξιόπιστης πηγής προσκαλούμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων. Κάθε διαφορετική επιλογή απομακρύνει τον στόχο της βέλτιστης αξιοποίησης των δημοσίων πόρων.

Την θέση αυτή ο ΣΑΤΕ την στήριξε εμπράκτως συντάσσοντας ήδη από το φθινόπωρο του 2014 πλήρες σχέδιο Π.Δ. για το ΜΕΕΠ, έχοντας την θέση ότι τα Μητρώα πρέπει να διατηρηθούν και ότι δεν αντίκειται στις ευρωπαϊκές οδηγίες.

Στο σχέδιο Π.Δ. υπάρχει η βασική επιλογή της μείωσης της στελέχωσης αφού τα εικονικά πτυχία δεν βοηθούν σε τίποτα τις εργοληπτικές εταιρείες που μπορεί και για μεγάλο χρονικό διάστημα να μείνουν χωρίς έργο, αναγκαζόμενες ωστόσο να διατηρούν τη στελέχωση με όλα τα συνοδά κόστη.

Δυστυχώς υπάρχει μία νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Υποδομών που θέτει αμφιβολίες σχετικά με το εάν η εγγραφή στις τάξεις του ΜΕΕΠ αποτελεί αναγκαία και ικανή συνθήκη για την συμμετοχή σε διαγωνιστικές διαδικασίες έργων, όπως επιθυμούμε και όπως συμβαίνει μέχρι και σήμερα.

Οι προβλέψεις του άρθρου 119, παρ. 5 του Ν.4472/2017 δυστυχώς ερμηνεύονται ως κατάργηση στην πράξη των εργοληπτικών βεβαιώσεων εγγραφής και της άμεσης σύνδεσής τους με την πρόσκληση στις διαγωνιστικές διαδικασίες όπως συνέβαινε μέχρι και σήμερα.

Το βασικό διακύβευμα είναι εάν η εγγραφή στο ΜΕΕΠ, μέσω της πιστοποίησης και κατάταξης σε τάξεις, της επαγγελματικής, τεχνικής και χρηματοοικονομικής δυνατότητας της εκάστοτε εργοληπτικής επιχείρησης είναι διαβατήριο συμμετοχής στους διαγωνισμούς δημοσίων έργων και εάν αυτό είναι συμβατό με το ενωσιακό δίκαιο.

Έχει διατυπωθεί σε Ομάδα Εργασίας του Υπουργείου ως θέση της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ότι η πρόσκληση στους διαγωνισμούς δεν δύναται να γίνεται μέσω των τάξεων εγγραφής (εργοληπτικών πτυχίων) στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.. Σε αυτό απαντούμε: Ούτε η ενωσιακή νομοθεσία ούτε η εθνική απαγορεύουν τη χρήση των βεβαιώσεων εγγραφής στα επίσημα μητρώα εργοληπτικών επιχειρήσεων ως αποδείξεων πλήρωσης των, ανά διαγωνισμό, απαιτούμενων προϋποθέσεων τεχνικής ικανότητας και οικονομικής επάρκειας.

Μάλιστα, ρητώς οι ενωσιακές Οδηγίες ορίζουν τις σχετικές βεβαιώσεις εγγραφής (άλλως εργοληπτικά πτυχία) ως τεκμήρια τεχνικής και οικονομικής καταλληλότητας. Περαιτέρω, το ισχύον θεσμικό πλαίσιο δεν απαγορεύει τη θέσπιση ανωτάτων ορίων μέχρι τα οποία ισχύει το ανωτέρω κριτήριο το μόνο που απαγορεύει είναι τον άνευ ετέρου αποκλεισμό μιας επιχείρησης, χωρίς να της παρασχεθεί η δυνατότητα απόδειξης της τεχνικής και οικονομικής καταλληλότητας και επάρκειας και με άλλους τρόπους.

Κατά συνέπεια, η πρόταση του Δ.Σ. του ΣΑΤΕ, είναι η εξής: Πρόσκληση (άμεση ή έμμεση, όπως άλλωστε συμβαίνει με τις ισχύουσες πρότυπες διακηρύξεις) όλων των εγγεγραμμένων στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. εργοληπτικών επιχειρήσεων μέχρι το ανώτατο όριο της τάξης εγγραφής της ανά κατηγορία έργου και παροχή της δυνατότητας απόδειξης των ουσιαστικών προϋποθέσεων συμμετοχής σε διαγωνισμούς άνω του ορίου της τάξης εγγραφής της με τους ουσιαστικούς τρόπους που προβλέπονται και για τις μη εγγεγραμμένες στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. εργοληπτικές επιχειρήσεις (ήτοι ε.ε. προερχόμενες από άλλα κράτη – μέλη της Ε.Ε.).

Θέση του ΣΑΤΕ είναι ότι δεν υπάρχει καμία ασυμβατότητα στην υιοθέτηση ενός τέτοιου Μητρώου, το αντίθετο, ένα Μητρώο με αυτά τα χαρακτηριστικά θα λειτουργήσει υπέρ της διαφάνειας και του ανταγωνισμού και ενάντια στις αυθαιρεσίες και τις φωτογραφικές διατάξεις.

Το εάν το Μητρώο θα προβλέπει λιγότερα ή περισσότερα ΜΕΚ, υψηλότερα ή χαμηλότερα όρια κατάταξης σε τάξη εκτιμούμε ότι έχει σήμερα λιγότερη σημασία έναντι του βασικού στόχου να εξακολουθεί να ισχύει με την σημερινή του μορφή, αίροντας φυσικά τις ασυμβατότητες με το δίκαιο του ανταγωνισμού (π.χ. υποχρέωση συγκεκριμένης νομικής μορφής για εγγραφή σε τάξη, καθορισμός εισαγωγικής τάξης κ.ο.κ.).

Θεωρούμε ότι σε αυτή τη θέση συμφωνούν όλες οι εργοληπτικές οργανώσεις και θα πρέπει να καταστήσουμε σαφές στο Υπουργείο ότι δεν θα δεχθούμε κάτι λιγότερο.

Ζητάμε σήμερα η Γενική Συνέλευση των Μελών του ΣΑΤΕ να επιβεβαιώσει την θέση αυτή.

4.Νέοι παράνομοι τρόποι ανάθεσης έργων (Αυθαίρετοι φωτογραφικοί όροι κλπ).

Συναφές με το προηγούμενο θέμα είναι η διαπίστωση ότι πολλές αναθέτουσες αρχές, με την παρότρυνση από τις ατυχείς διατυπώσεις των υποσημειώσεων των προτύπων τευχών διακηρύξεων δημοπρασιών έργων που έχει εκδώσει η ΕΑΑΔΗΣΥ, εισάγουν κατά μη σύννομο τρόπο πρόσθετους όρους σε διακηρύξεις έργων που συνήθως δεν τηρούν τις αρχές της αναλογικότητας, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της προστασίας του πραγματικού ανταγωνισμού, με αποτέλεσμα να εμφανίζονται υπέρμετρα περιοριστικά του ανταγωνισμού, ή ακόμη και φωτογραφικά.

Σχετικά ο Νομικός μας Σύμβουλος Σταμάτης Σταμόπουλος έχει συντάξει μία εμπειρισταωμένη γνωμοδότηση επί των ερωτημάτων: Πρώτον, εάν επιβάλλεται, βάσει των προβλέψεων του Ν. 4412/2016, οι επιπλέον όροι μιας διακήρυξης να τυγχάνουν πρώτα της θετικής γνωμοδότησης του ΣΔΕ΄ δεύτερον, εάν αυτό ισχύει τόσο για έργα προϋπολογισμού άνω του ορίου εφαρμογής των ενωσιακών Οδηγιών, όσο και για έργα κάτω του ορίου εφαρμογής των ενωσιακών Οδηγιών περί δημοσίων συμβάσεων.

Η απάντηση που έχει δώσει είναι ότι θα πρέπει να τηρείται η διαδικασία των άρθρων 53 παρ. 7 β΄ και 76 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 είτε πρόκειται για την εισαγωγή στη διακήρυξη προσθέτων κριτηρίων χρηματοοικονομικής επάρκειας είτε πρόκειται για την προσθήκη κριτηρίων τεχνικής ικανότητας, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού των έργων.

Ο Σύνδεσμος έχει εντοπίσει είτε αυτοβούλως είτε κατόπιν καταγγελιών μελών του πολλές περιπτώσεις αναθετουσών αρχών που έσπευσαν να εισάγουν πρόσθετους όρους χωρίς προηγουμένως να έχει εκδοθεί εγκριτική Υπουργική Απόφαση κατόπιν γνωμοδότησης του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων / Τμ. Κατ.

Υπενθυμίζω ότι ο ΣΑΤΕ επέμενε και τελικώς περιλήφθηκε κατά το στάδιο προετοιμασίας του νόμου του Ν.4412/2016 ότι, ειδικά για την περίπτωση των έργων, θα πρέπει, εάν μία αναθέτουσα αρχή επιθυμεί να μεταβάλει σε κάποιο σημείο το υποχρεωτικώς εφαρμοζόμενο πρότυπο τεύχος διακήρυξης, να έχει εισάγει το θέμα στο Συμβούλιο Δημοσίων Έργων / Τμ. Κατασκευών ώστε να τύχει θετικής γνωμοδότησης και εν συνεχεία Υπουργικής Απόφασης.

Με αυτόν τον τρόπο που περιγράφεται στα άρθρα 53, παρ. 7 και 76 παρ. 2 του Ν.4412/2016 ο ΣΑΤΕ εκτιμούσε ότι θα περιοριστούν αρκετά φαινόμενα αδικαιολόγητου και αυθαίρετου περιορισμού του ανταγωνισμού που επιδρά αρνητικά στην συντριπτική πλειοψηφία των εργοληπτικών επιχειρήσεων.

Μέχρι σήμερα έχει εκδοθεί η πράξη 529/2017 του Ε΄ Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου με την οποία κρίνεται ότι όρος διακήρυξης για την προαπόδειξη της χρηματοοικονομικής επάρκειας των διαγωνιζομένων ύψους τουλάχιστον 1.200.000,00 ευρώ, είναι μη νόμιμος, καθόσον τέθηκε χωρίς προηγούμενη απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών.

Δυστυχώς ακόμη και μέσα από το Υπουργείο υπάρχουν υπηρεσίες που δείχνουν να αγνοούν τις ειδικές εξαιρέσεις που ο νομοθέτης έχει προβλέψει για τα έργα.

Η τελευταία διαπίστωση με αναγκάζει να επισημάνω ότι για όλα όσα έχουμε καταγγείλει επανειλημμένα και γενικευμένα δεν έχουμε συνομιλήσει.

Οι Υπηρεσίες του Υπουργείου στις οποίες γνωστοποιούνται οι καταγγελίες μας δεν έχουν ενεργήσει σε καμία περίπτωση, ούτε καν μέσω τυπικής αλληλογραφίας. Η ΕΑΑΔΗΣΥ στην οποία έχουμε κοινοποιήσει πλήθος επιστολών καταγγελίας μη σύννομων διαδικασιών κατά τις διαγωνιστικές διαδικασίες είτε επιλέγει να μας απαντά με μία τυπική επιστολή ότι οι σχετικές περιπτώσεις δεν προκρίνονται για έλεγχο είτε δεν μας απαντά καθόλου.

Δεν ξέρω εάν με αφορμή αυτές τις διαπιστώσεις πρέπει να επαναφέρω την πρόταση του ΣΑΤΕ για σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Στρατηγικής Κατασκευών αλλά είναι φανερό ότι ο Κλάδος πάσχει από έναν επισπεύδον φορέα ο οποίος θα αντιμετωπίζει έγκαιρα τα προβλήματα που μεταθέτουν το βάρος της εργοληπτικής επιχειρηματικότητας από την κατασκευή και την αντιμετώπιση των τεχνικών και οικονομικών θεμάτων κατασκευής τεχνικών έργων στην αντιμετώπιση γραφειοκρατικών και διοικητικών προβλημάτων σε καθημερινή βάση, γεγονός που αλλοιώνει βήματα τον χαρακτήρα της επιχειρηματικότητας του κλάδου.

Ζητάμε σήμερα η Γενική Συνέλευση των Μελών του ΣΑΤΕ να συμφωνήσει ότι προκειμένου να υπάρχει παρέκκλιση από το πρότυπο τεύχος διακήρυξης έργων πρέπει να συνεχίσει να απαιτείται πρώτιστα η έκδοση Υ.Α, κατόπιν θετικής γνωμοδότησης του ΣΔΕ/Τμ. Κ. και εάν αυτό δεν ορίζεται σαφώς στις διατάξεις του 4412/2016 να διευκρινιστεί με νέα τροπολογία.

Για τις φωτογραφικές διατάξεις για τα έργα που δημοπρατούνται ως προμήθειες ή υπηρεσίες, αυτές ξεπερνούν κάθε φαντασία φαυλότητας, ιδιοτέλειας και αδιαφάνειας, στην εφαρμογή της αναλογικότητας των όρων.

Π.χ, τα ΧΥΤΑ θέλουν εμπειρία τοποθέτησης μεμβρανών, χωματουργικές εργασίες ή λειτουργίας μικρής μονάδας επεξεργασίας στραγγιδίων μόνο σε ΧΥΤΑ!

Στις εγκαταστάσεις φωτιστικών LED απαιτούνται, πλην των άλλων, δέκα (10) τουλάχιστον διαφορετικά τιμολόγια σε Δήμους που να συμπληρώνουν το 1/2 του κύκλου εργασιών της προμήθειας. Αν είναι εννέα 10πλάσιου κύκλου εργασιών αποκλείονται!

Ζητάμε στη περίπτωση δημοπρασίας των έργων ως προμήθειες ή υπηρεσίες και εφόσον η δημοπράτηση δεν έχει ακυρωθεί από παρεμβάσεις μας, την συμπερίληψη όρων με την προσήκουσα αναλογικότητα για την συμμετοχή περισσότερων Μελών του κλάδου μας.

Τι καταγγέλλει ο πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Τεχνικών Εταιριών (ΣΑΤΕ) Ζαχαρίας Αθουσάκης

Πως καταρρέουν οι υγιείς τεχνικές εταιρείες

31/01/2018

Στις «υπερβολικές» εκπώσεις σε δημοπρατήσεις δημοσίων έργων, που το τελευταίο διάστημα έχουν λάβει μεγάλες διαστάσεις και οδηγούν σε μια νέα γενιά πτωχευμένων εταιριών, αλλά και σε φωτογραφικές διατάξεις έργων που δημοπρατούνται ως προμήθειες ή υπηρεσίες, στάθηκε ο πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Τεχνικών Εταιριών (ΣΑΤΕ) Ζαχαρίας Αθουσάκης, μιλώντας την Τετάρτη, στην έκτακτη Γενική Συνέλευση των μελών του συνδέσμου.

Όπως είπε, «το φαινόμενο αυτό οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε κατάρρευση των υγιών επιχειρήσεων, οι οποίες δεν μπορούν να ανταγωνιστούν προσφορές κάτω του κόστους και, μοιραία είτε θα έχουν μηδενικό κύκλο εργασιών είτε θα αναγκαστούν να εμπλακούν σε μια διαδικασία ζημιογόνων προσφορών που και πάλι θα τις οδηγήσει σε κλείσιμο».

Σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΣΑΤΕ « για τα δημόσια έργα από τις 20/10/2017 και μετά, όπου υπάρχουν στοιχεία για 18 δημοπρασίες, διαπιστώνουμε ότι ο μέσος όρος έκπτωσης των προσωρινών αναδόχων ανέρχεται σε 60,18%, ενώ η χαμηλότερη έκπτωση με την οποία αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος ήταν 42%».

Έργα από 10% έως 25% κάτω του κόστους

Και συνέχισε: «Το βασικό αποτέλεσμα της ανυπαρξίας νέων έργων είναι η επικράτηση έντονου και οξυτάτου ανταγωνισμού στις ελάχιστες δημοπρατήσεις έργων, με αποτέλεσμα τα έργα να δημοπρατούνται από 10% έως 25% κάτω του κόστους, με αποτέλεσμα χρονοβόρες διαδικασίες αποπεράτωσης και αμφιλεγόμενη ποιότητα κατασκευής, χρησιμοποίηση φθηνών εισαγόμενων υλικών και εξοπλισμού, αμφιβόλου ποιότητας συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας που τελικώς αποβαίνει εις βάρος της εγχώριας οικονομίας, του κοινωνικού συνόλου και των χρηστών των έργων».

Φωτογραφικές διατάξεις

Όπως προαναφέρθηκε, ο Ζαχαρίας Αθουσάκης έκανε ακόμη λόγο για «φωτογραφικές διατάξεις» που αφορούν διαγωνισμούς έργων ΧΥΤΑ και εξοικονόμησης ενέργειας.

Ειδικότερα, ο πρόεδρος του ΣΑΤΕ αναφέρθηκε στη «μη σύννομη επιλογή των Αναθετουσών Αρχών να δημοπρατούν ως υπηρεσία προκειμένου να έχουν τη δυνατότητα να παρακάμψουν την πρότυπη διακήρυξη που υποχρεωτικώς ίσχυε κατά τη δημοπράτηση των έργων – ήδη από τον Οκτώβριο του 2004- χωρίς τη δυνατότητα αυθαίρετης και μη επαρκώς αιτιολογημένης απόκλισης».

Όπως είπε: «το κόστος που καλούμαστε όλοι εμείς να πληρώνουμε εξαιτίας αυτών των παράνομων επιλογών είναι υπέρμετρα μεγάλο, πενταπλάσιο στις διακηρύξεις εγκατάστασης φωτιστικών σωμάτων και λαμπτήρων LED και τριπλάσιο στις περιπτώσεις λειτουργίας ΧΥΤΑ».

Ηλεκτρονική δημοπράτηση

«Βήμα βήμα πραγματοποιείται η θεσμοθέτηση όλων των πάγιων και κρίσιμων αιτημάτων του τεχνικού κόσμου για ηλεκτρονική δημοπράτηση των έργων, ηλεκτρονική παρακολούθηση όλων των φάσεων και πληροφοριών όλων των μελετών και τεχνικών έργων της χώρας, για συγκρότηση και λειτουργία ενός σύγχρονου Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων με πραγματικά και ελέγξιμα στοιχεία», τόνισε μεταξύ άλλων, ο υπουργός Υποδομών Χρήστος Σπίρτζης.

Κατά τον υπουργό Υποδομών : « σήμερα υπάρχει σαφέστατος ορισμός του τι είναι τεχνικό έργο, τι προμήθεια, τι μελέτη και τι υπηρεσία και, όποια Αναθέτουσα Αρχή δεν ακολουθεί τον νόμο θα πρέπει να καταγγέλλεται ήδη με την ανακοίνωση της διακήρυξης τόσο στο υπουργείο Υποδομών όσο και στην Ενιαία Αναθέτουσα Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) ».

Από την πλευρά του, ο Γενικός Διευθυντής της ΕΑΑΔΗΣΥ Ευάγγελος Καραμανλής, επεσήμανε,

μεταξύ άλλων, πως « η δημόσια σύμβαση αποτελεί εργαλείο ώστε να κατασκευάσουμε εγκαίρως, ποιοτικά και οικονομικά αποτελεσματικά έργα που θα εξυπηρετούν το κοινωνικό σύνολο και, ως τέτοια πρέπει να προστατευτεί ».

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

www.sate.gr

Η ΕΛΛΕΙΨΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΦΕΡΕ ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

Άμεσα συνδεδεμένο με την ένδεια δημόσιων έργων υποδομής είναι το φαινόμενο των υπερβολικών εκπτώσεων που προσφέρουν τα τελευταία χρόνια οι κατασκευαστικές εταιρείες, προκειμένου να διατηρηθούν στην αγορά. Σύμφωνα με στοιχεία που θα παρουσιαστούν αύριο σε έκτακτη γενική συνέλευση του Πανελληνίου Συνδέσμου Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ), την τριετία 2015-2017 οι δημοπρατήσεις έργων αξίας άνω των 2 εκατ. υποχώρησαν κατά 60% σε ετήσια βάση σε σχέση με την προηγούμενη πενταετία, ενώ ταυτόχρονα εκτινάχθηκαν τα ποσοστά των προσφερόμενων εκπτώσεων. Ειδικότερα, ο μέσος όρος των εκπτώσεων τη συγκεκριμένη περίοδο άγγιξε το 56%, χωρίς μάλιστα να διαφαίνεται κάποια βελτίωση, ούτε με το νέο σύστημα των ηλεκτρονικών δημοπρατήσεων, καθώς από τις 18 δημοπρασίες που έγιναν από τις 20 Οκτωβρίου και μετά, η μέση έκπτωση ανήλθε σε 60,2%. Σύμφωνα με reportάζ της «Καθημερινής» το 2015, έτος έντονης πολιτικής και οικονομικής

αβεβαιότητας και φυσικά επιβολής των κεφαλαιακών ελέγχων, δημοπρατήθηκαν μόλις 82 έργα αξίας 2 εκατ. ευρώ και πάνω, όταν το 2014 είχαν δημοπρατηθεί 190 έργα. Η τάση αυτή διατηρήθηκε και το 2016, όταν και πάλι ο αριθμός των έργων ήταν εξαιρετικά χαμηλός με μόλις 86 νέα έργα και μέση έκπτωση 58,6%, γεγονός που αποδίδεται στην αλλαγή του θεσμικού πλαισίου για τα δημόσια έργα, που προκάλεσε σοβαρές καθυστερήσεις σε σωρεία διαγωνισμών, έως ότου προσαρμοστούν οι φορείς ανάθεσης στα νέα δεδομένα. Ενώ όμως οι εταιρείες του κλάδου προσδοκούσαν κατακόρυφη άνοδο το 2017, εντούτοις, ούτε και πέτυχε αποφεύχθηκαν τα προβλήματα, απόρροια των συνολικά 230 τροποποιήσεων του νέου θεσμικού πλαισίου, που οδήγησαν σε σωρεία ακυρώσεων διαγωνισμών, λόγω ασυμβατότητας των προκηρύξεών τους με τα αενάως διαφοροποιούμενα δεδομένα. Εστω κι έτσι βέβαια, δημοπρατήθηκαν 153 έργα, μέσης έκπτωσης 57,7%. Ωστόσο, κατά την περίοδο

2009-2014, η μέση έκπτωση δεν ξεπέρασε το 40% και οι δημοπρατήσεις τις 265 κατ' έτος, έναντι μόλις 107 επισίως την τελευταία τριετία. Όπως αναφέρει ο πρόεδρος του ΣΑΤΕ Ζαχαρίας Αθουσάκης, «το βασικό αποτέλεσμα της ανυπαρξίας νέων έργων είναι η επικράτηση έντονου και οξύτατου ανταγωνισμού στις ελάχιστες δημοπρατήσεις έργων, με συνέπεια αυτά να κατακυρώνονται από 10% έως 25% κάτω του κόστους, δηλαδή με ζημία για τις εταιρείες, με αποτέλεσμα χρονοβόρες διαδικασίες αποπεράτωσης και αμφιλεγόμενη ποιότητα κατασκευής των έργων, χρήση φθηνών εισαγόμενων υλικών κι εξοπλισμού». Ταυτόχρονα, σύμφωνα με τον ίδιο, αυτό το φαινόμενο οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε κατάρρευση των υγιών επιχειρήσεων, οι οποίες δεν μπορούν να ανταγωνιστούν προσφορές κάτω του κόστους.

Γκρίνιες και θολό τοπίο στις κατασκευές

του Φώτη Κόλλια

Από τη μια, οι εκπρόσωποι των εργολάβων, όπως προκύπτει και από την έκτακτη γενική συνέλευση του συνδέσμου ΣΑΤΕ, ζητούν επιστροφή του αμαρτωλού μαθηματικού τύπου επιλογής αναδόχου, **έστω για τα έργα προϋπολογισμού κάτω των 5,5 εκατ. ευρώ.** Ο υπουργός Υποδομών Χρήστος Σπίρτζης, που ήταν στη συνέλευση, ατέρριψε το ενδεχόμενο εφαρμογής του μαθηματικού τύπου, εκτός κι αν υπάρξει θετική απόφαση σε προσφγή των Ιταλών στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για δική τους υπόθεση. Από την άλλη, ακόμα και σήμερα **οι διαγωνισμοί δημοσίων έργων γίνονται με τιμολόγια του 2010 (!)**, δηλαδή με τιμές που ίσχαν πριν η χώρα περάσει τα επτά χρόνια κρίσης, τόσο για τα ημερομίσθια όσο και για τα υλικά (μετόν, σίδερα κ.λπ.). Ταυτόχρονα οι τεχνικές προδιαγραφές σύνταξης μελετών δεν έχουν επικαιροποιηθεί από το 1976, δηλαδή είναι ηλικίας περίπου μισού αιώνα!

Τέλος, παρά τις κατά καιρούς εξαγγελίες για περιορισμό των φορέων που προχωρούν σε διαγωνισμούς προμηθειών και έργων, ώστε να υπάρξουν οικονομίες κλίμακος και περιορισμός του κόστους, συμβαίνει το ακριβώς αντίθετο. Ενώ είχε εξαγγελθεί παλαιότερα πως οι αναθέτουσες αρχές στο Δημόσιο θα περιοριστούν από 2.500 σε 600, **σήμερα (μαζί με τις ανεξάρτητες μονάδες διαφόρων φορέων) φτάνουν τις 6.000,** με αποτέλεσμα να πυκνώνουν τα χρούσματα φωτογραφικών διαγωνισμών κ.ά.

Οι επισημάνσεις για το καθεστώς με τα τιμολόγια και τις προδιαγραφές στα δημόσια έργα έγιναν από τον Γενικό Διευθυντή της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ), **Ενάγγελο Καραμανλή.**

Για τις μεγάλες εκπτώσεις, ο ίδιος υποστήριξε πως «Η κρίση έχει επηρεάσει τη δυναμική του χώρου: **όσο μικρότερος είναι ο αριθμός των έργων, τόσο μεγαλύτερες είναι οι ανταγωνιστικές εντάσεις** και συνεπώς εμφανίζονται μεγαλύτερες εκπτώσεις». Σε κάποιες περιπτώ-

σεις, το φαινόμενο των υψηλών εκπτώσεων θα μπορούσε να είναι ανεκτό στο πλαίσιο της αγοράς, είτε ο κ. Καραμανλής.

Ο υπουργός Υποδομών, **Χρήστος Σπίρτζης,** ο οποίος μίλησε για ώρα στη συνέλευση του ΣΑΤΕ, τόνισε πως έχουν γίνει σημαντικά βήματα για το ξεκαθάρισμα του τοπίου στα δημόσια έργα. Για το θέμα των εργοληπτικών πτυχίων είπε πως το σχετικό Προεδρικό Διάταγμα είναι στο Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ) και αυτές τις ημέρες θα αρχίσει η επεξεργασία του. Κατά τον κ. Σπίρτζη, και παρά τη στάση που τηρούν ορισμένοι κρατικοί φορείς, **οι τάξεις πτυχίου θα εξακολουθήσουν να ισχύουν.**

Σημειώνεται πως η χώρα μας εξακολουθεί να επιβαρύνεται με πρόστιμο 5% επί του κόστους των έργων που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ, επειδή η καθέρωση δεν έχει καταργήσει τα κατώτατα όρια των εργοληπτικών τάξεων. Σήμερα, ανάλογα με την τάξη πτυχίου στην οποία έχει ενταχθεί ένας εργολάβος, μπορεί να διεκδικήσει μικρότερα έργα συγκεκριμένου προ-

ϋπολογισμού, κάτι που η Ε.Ε. έχει ζητήσει να καταργηθεί. Μέχρι να καταργηθεί, η χώρα μας αντί να παίρνει κοινοτική χρηματοδότηση 95% στα δημόσια έργα, θα λαμβάνει 90%. Για το θέμα των κρατικών φορέων που **βαφτίζουν τα έργα ως προμήθειες, ώστε να αποφύγουν να ακολουθήσουν τις διαδικασίες και τα πρότυπα τεύχη δημοπράτησης που ορίζει ο νόμος,** ο κ. Καραμανλής είτε πως γίνονται δειγματοληπτικοί έλεγχοι που επιβεβαιώνουν το πρόβλημα. Η Αρχή, όπως τόνισε, έχει διακόψει συμβάσεις. Πρόσφατα, με παρέμβασή της, σταμάτησε διαγωνισμός για προμήθεια και εγκατάσταση μετρητικού εξοπλισμού σε δίκτυο ύδρευσης.

Σκληρή γλώσσα χρησιμοποίησε ο πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ), **Γιώργος Στασινός.** Όπως είπε, χρήματα υπάρχουν αλλά οι διαγωνισμοί για νέα έργα δεν προχωρούν. «Δεν μπορούμε να προχωρήσουμε κανένα νέο έργο από τα χρήματα που υπάρχουν. **Χρήματα θα μας λείψουν το επόμενο διάστημα, όταν τελειώσει η χρηματοδότηση από Ε.Ε.** Δεν θα υπάρχει νέο ΕΣΠΑ και πρέπει να το καταλάβουμε. Θα προωθούνται έργα με το μοντέλο Πούνκερ, με νέο μοντέλο χρηματοδότησης». Κατά τον κ. Στασινό, «το υπουργείο Υποδομών μόνο ανακοινώσεις βγάζει». Ο πρόεδρος του ΤΕΕ αναφέρθηκε και στον κατακεραματισμό της εκπροσώπησης του κατασκευαστικού κλάδου, καθώς υπάρχουν έξι διαφορετικοί φορείς!

Και ο απερχόμενος πρόεδρος του ΣΑΤΕ, **Ζαχαρίας Αθουσάκης,** παραδέχθηκε πως χρειάζεται να υπάρξει «ένα μοντέλο ομοσπονδοποίησης των εργοληπτικών οργανώσεων, ώστε να ενοποιηθεί ο χώρος». ■

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 1454

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 01 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2018

www.sate.gr

Γ. ΣΤΑΣΙΝΟΣ: ΝΑ ΠΡΩΘΗΘΟΥΝ ΑΜΕΣΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΔΙΣ ΕΥΡΩ, ΠΟΥ ΚΑΘΟΝΤΑΙ

Τι είπε ο Πρόεδρος του ΤΕΕ στη Γενική Συνέλευση του ΣΑΤΕ για την έλλειψη νέων έργων και τις μεγάλες εκπτώσεις

Την έλλειψη νέων έργων και συνακόλουθα το φαινόμενο των μεγάλων εκπτώσεων, επισήμανε ως τα δύο βασικά προβλήματα, που οδηγούν σε κατέρρευση τον κατασκευαστικό κλάδο, με μεγάλες επιπτώσεις στην απασχόληση, την οικονομία και την αναπτυξιακή πορεία της χώρας ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασίνος, απευθύνοντας χαιρετισμό στην Γενική Συνέλευση του ΣΑΤΕ.

Στην τοποθέτησή του ο Πρόεδρος του ΤΕΕ επανέλαβε με έμφαση ότι όσα συζητούνται σήμερα για την παραγωγή δημοσίων έργων είναι όσα συζητούνταν και πέρυσι. Τόνισε ότι τα βασικά προβλήματα με τα δημόσια έργα σήμερα είναι όσα συζητήθηκαν και πέρυσι με τον ΣΑΤΕ αλλά και με όλες τις εργοληπτικές οργανώσεις. Ειδικότερα:

Όσον αφορά την έλλειψη νέων έργων, ο Πρόεδρος του ΤΕΕ σχολιάζοντας και τα αριθμητικά δεδομένα, που έχει ανακοινώσει ο ΣΑΤΕ, σημείωσε ότι κακώς ασχολούνται κάποιοι με τη χρηματοδότηση που έχει δεσμευθεί σε «έργα - γέφυρες», δηλαδή σε έργα που δεν ολοκληρώθηκαν την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, καθώς κάτι τέτοιο θα είχε νόημα αν είχε ελεγχθεί η διαθέσιμη χρηματοδότηση για νέα έργα. Από τη στιγμή όμως που τα χρήματα για νέα έργα υπάρχουν, αυτό που φταίει και στο οποίο πρέπει να εστιάσει ο διάλογος, ώστε να προωθηθούν άμεσα λύσεις, είναι η ταχεία προώθηση των διαδικασιών ωρίμανσης, διακήρυξης και ανάθεσης. Ας δούμε πως μπορούμε να προωθήσουμε ουσιαστικά τα έργα για τα οποία υπάρχουν δις ευρώ που καθονται, και αν εξασφαλίσουμε ότι αυτά τα έργα τρέχουν, τότε ας ασχοληθούμε με το ποια έργα έπρεπε ή δεν έπρεπε να γίνουν έργα - γέφυρες και πόσα έπρεπε να εσχευτούν σε αυτά, σημείωσε με νόημα. Ο Πρόεδρος του ΤΕΕ σημείωσε ότι ήταν μεγάλο και αχρείαστο το χρονικό διάστημα που χάθηκε, στο μέσο σχεδόν

του νέου ΕΣΠΑ, για την προώθηση των διαδικασιών που προέβλεπε ο νέος νόμος για τις δημόσιες συμβάσεις, αναφέροντας ότι χάθηκε πολύτιμος χρόνος 6 - 9 μηνών.

Επιπλέον, ο Πρόεδρος του ΤΕΕ επανέλαβε και στην εκδήλωση του ΣΑΤΕ την άποψη που έχει διατυπώσει πολλακίς δημοσίως, σε πληθώρα εκδηλώσεων (για τα έργα ΕΣΠΑ, για τα έργα ΣΔΙΤ, για τα χρηματοδοτικά προγράμματα κλπ) και σε ΜΜΕ, ότι βασική αδυναμία που οδηγεί στο έλλειμμα παραγωγής νέων έργων είναι το ότι δεν υπάρχει μελετητική ωριμότητα.

Πολλοί φορείς δεν έχουν κάνει την κατάλληλη προετοιμασία και δεν μπορούν να προχωρήσουν τις διακηρύξεις, ανέφερε χαρακτηριστικά, τονίζοντας ότι το ΤΕΕ έχει κάνει ουσιαστικές προτάσεις προς τα συναρμόδια Υπουργεία για ενίσχυση των φορέων ώστε να μπορέσουν να προωθήσουν τα απαραίτητα έργα και να διασφαλίσουν χρηματοδότηση. Το σίγουρο είναι, σημείωσε ο Γιώργος Στασίνος, ότι χωρίς μελετητική ωριμότητα, χωρίς σχεδιασμό και πιστοληπτικότητα, έργα υποδομών δεν μπορούν να προχωρήσουν.

Όσον αφορά το δεύτερο πρόβλημα, δηλαδή τις μεγάλες εκπτώσεις που παρατηρούνται στην ανάθεση των λίγων δημοσίων έργων που προκηρύσσονται, ο Γιώργος Στασίνος σημείωσε ότι το ΤΕΕ ανέλαβε πρωτοβουλία συνεννόησης και συντονισμού μεταξύ των εργοληπτικών οργανώσεων, σημειώνοντας ότι πρέπει να υπάρξει κοινή στάση και πρόταση προς την Πολιτεία για να επιλυθεί αυτό το πρόβλημα. Ανέφερε ωστόσο, προς τα παρίσταμένα μέλη του ΣΑΤΕ, ότι ο Υπουργός Υποδομών έχει ήδη υποσχεθεί σχετική λύση, ωστόσο είναι ήδη 2,5 χρόνια αρμόδιος Υπουργός και δεν έχει προωθηθεί αυτή. Αν περιμένετε 2,5 χρόνια από τον αρμόδιο Υπουργό κάτι, αυτός σας το υπόσχεται, δεν γίνεται και περιμένετε να έρθει πάλι εδώ σε εσάς να το ξαναυποσχεθεί, τότε ίσως ο Υπουργός δεν φταίει τόσο όσο εσείς που περιμένετε κάτι διαφορετικό, σημείωσε. Ο Πρόεδρος του ΤΕΕ επανέλαβε με έμφαση ότι η μόνη οδός που μπορεί να προωθήσει ουσιαστική λύση στο πρόβλημα των μεγάλων εκπτώσεων είναι η κοινή στάση και θέση των εργοληπτικών οργανώσεων για θεσμικά ορθή παρέμβαση με το συντονισμό του ΤΕΕ.

Το δελτίο Τύπου του ΣΑΤΕ στις σελ 3 και 4

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

www.sate.gr

ΤΙ ΕΙΠΩΘΗΚΕ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΑΤΕ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟ ΚΛΑΔΟ

Να εξαλειφθεί το φαινόμενο των υπερβολικών εκπτώσεων σε διαγωνισμούς στα δημόσια έργα ζητούν οι τεχνικές εταιρείες, καθώς οδηγεί σε κατάρρευση των επιχειρήσεων του κλάδου. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ όπως ανέφερε χθες ο πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ), Ζαχαρίας Αθουσάκης, κατά τη διάρκεια της έκτακτης γενικής συνέλευσης του, «τα πράγματα στον κλάδο μας δεν βαίνουν όπως θα επιθυμούσαμε και αυτό το γνωρίζετε όλοι σας, το βιώνουμε κι εμείς ως διοίκηση τόσο από την επαγγελματική μας δραστηριότητα όσο και από τις δεκάδες καταγγελίες που εισέρχονται στον ΣΑΤΕ για παρατυπίες και παρανομίες κατά τις διαγωνιστικές διαδικασίες των έργων». Όπως προκύπτει από τα στοιχεία που τηρεί ο ΣΑΤΕ στην βάση δεδομένων του για τις δημοπρατίσεις έργων άνω των 2 εκατ. ευρώ, την περίοδο 2009 έως και το 2014 δημοπρατήθηκε σχετική χαμηλά πλήθος έργων κατ' έτος, συγκρινόμενο με το πλήθος των ενεργών εργοληπτικών εταιρειών του ΜΕΕΠ, με τα ποσοστά των προσωρινών μειοδοτών να μην παρουσιάζουν μεγάλες αποκλίσεις από έτος σε έτος και κατά μέσο όρο να ανέρχονται σε 39,8%. Δυστυχώς κατά τα τρία πιο πρόσφατα έτη διαπιστώνεται ακόμη πιο μεγάλη μείωση του πλήθους των δημοπρατούμενων έργων άνω των 2 εκατ. ευρώ και εκτίναξη του μέσου ποσοστού έκπτωσης των προσωρινών μειοδοτών στο 56% για την περίοδο 2015-2017. «Τα αποτελέσματα γίνονται ακόμη πιο απογοητευτικά εάν εστιάσουμε στα έργα που έχουν δημοπρατηθεί μέσω του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) για τα δημόσια έργα από τις 20.10.2017 όπου για 18 δημοπρασίες για τις οποίες έχουμε προσωρινά αποτελέσματα διαπιστώνουμε ότι ο μέσος όρος έκπτωσης των προσωρινών αναδόχων ανέρχεται σε 60,18%, ενώ η χαμηλότερη έκπτωση με την οποία αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος ήταν το 42%. Το βασικό αποτέλεσμα της ανυπαρξίας νέων έργων είναι η επικράτηση έντονου και οξύτατου ανταγωνισμού στις ελάχιστες δημοπρατίσεις έργων, με αποτέλεσμα τα έργα να δημοπρατούνται 10% - 25% κάτω του κόστους, με αποτέλεσμα χρονοβόρες διαδικασίες αποπεράτωσης και αμφιλεγόμενη ποιότητα κατασκευής των έργων, χρησιμοποίηση φθηνών εισαγόμενων υλικών και εξοπλισμού, χορήγηση των κατώτατων δυνατών αμοιβών και ασφαλιστικών κρατήσεων, αμφιβόλου ποιότητας συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας, φαινόμενο που τελικώς αποβαίνει εις βάρος της εγχώριας οικονομίας και του κοινωνικού συνόλου και των χρηστών των έργων. Ταυτόχρονα,

αυτό το φαινόμενο οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε κατάρρευση των υγιών επιχειρήσεων, οι οποίες δεν μπορούν να ανταγωνιστούν προσφορές κάτω του κόστους και μοιραία είτε θα έχουν μηδενικό κύκλο εργασιών είτε θα αναγκαστούν να εμπλακούν σε μία διαδικασία ζημιολογικών προσφορών που και πάλι θα τις οδηγήσει σε κλείσιμο». Σύμφωνα με τον κ. Αθουσάκη, «το τελικό αποτέλεσμα θα είναι νέα γενιά πτωχευμένων εταιρειών καθώς και η παραγωγή μη ποιοτικά στοχευμένων και εγκαίρων έργων στην χρήση των πολιτών».

•Το Δελτίο Τύπου του ΣΑΤΕ για τη Γενική Συνέλευση:

Σε αναλυτικό δελτίο Τύπου που εξέδωσε ο ΣΑΤΕ σημειώνονται τα ακόλουθα: «Μεγάλη κατάκτηση για τον τεχνικό κόσμο της Χώρας η διατήρηση του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων και η πρόσκληση σε διαγωνισμούς έργων βάσει αυτού, δήλωσε ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Χρήστος Σπίρτζης στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση του ΣΑΤΕ - Μη σύμφωνοι οι περιοριστικοί όροι στις διακηρύξεις δημοσίων έργων που συρρικνώνουν τον ανταγωνισμό και τους οποίους θέτουν αυθαίρετα οι Αναθέτουσες Αρχές χωρίς την προηγούμενη έγκριση από το Σ.Δ.Ε. και τον Υπουργό Υποδομών, σύμφωνα με τον Υπουργό Χρήστο Σπίρτζη, παρά την διαφωνία της ΕΑΑΔΗΣΥ - Οι πρώτες εστίες σχεδόν φωτογραφικών όρων σε έργα λειτουργίας ΧΥΤΑ, έργα εξοικονόμησης ενέργειας μέσω εγκατάστασης φωτιστικών σωμάτων και λαμπτήρων LED και σε έργα εγκατάστασης και θέση σε λειτουργία συστημάτων παρακολούθησης - τηλεελέγχου και ανίχνευσης διαρροών δικτύων υδροδότησης - Η συρρίκνωση του πλήθους των έργων σε 107 ανά έτος την περίοδο 2009-2014 έναντι 264 ανά έτος την περίοδο 2015-2017 έχει εκτινάξει τις εκπτώσεις των αναδόχων σε 56% κατά μέσο όρο έναντι 39,8% αντίστοιχα, με αποτέλεσμα μία νέα γενιά πτωχευμένων εταιρειών καθώς και την κατασκευή μη ποιοτικών και χρηστικών έργων στην χρήση των πολιτών - Σε στάδιο ωρίμανσης, λίγο πριν την δημοσίευσή, πλήθος τεχνικών έργων σύμφωνα με τον Υπουργό. Νέα τάξη στα Δημόσια Έργα από την επιχειρούμενη κατάργηση στην πράξη του εργοληπτικού πτυχίου και την ισότιμη και με διαφανείς όρους συμμετοχή στους διαγωνισμούς δημοσίων έργων διαπίστωσε κατά την εισήγησή του προς τις Εταιρείες Μέλη του ΣΑΤΕ ο Πρόεδρος Ζαχαρίας Αθουσάκης κατά την σημερινή έκτακτη γενική συνέλευση του ΣΑΤΕ. Επεσήμανε ότι παρά το γεγονός ότι στον Ν.4412/2016 υπάρχει σα-

φέστατη πρόγνωση όταν μία Αναθέτουσα Αρχή επιθυμεί να προσθέσει όρους οικονομικής ή και τεχνικής επάρκειας, πέραν αυτών του πτυχίου ΜΕΕΠ, να πρέπει να λάβει νωρύτερη εγκριτική απόφαση του Υπουργού Υποδομών, ύστερα από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων, εν τούτοις η ΕΑΑΔΗΣΥ κρίνει ότι αυτό δεν είναι απαραίτητο με αποτέλεσμα ο ασκός του Αιδίου να έχει ήδη ανοίξει και στους διαγωνισμούς έργων, όπως, δηλαδή, συμβαίνει ήδη επί σειρά ετών στους διαγωνισμούς προμηθειών και υπηρεσιών όπου η κάθε Αναθέτουσα Αρχή προσθέτει όποιους όρους κρίνει, χωρίς να υφίσταται εκ των προτέρων έλεγχος νομιμότητας. «Ως κλάδος είχαμε κατακτήσει δύο κύριες διαδικασίες που βελτίωσαν στο πέρασμα των χρόνων σε σημαντικότατο βαθμό τα ζητήματα διαφάνειας και βοήθησαν στην ορθή, στην έγκαιρη και στην οικονομικά αποτελεσματική υλοποίηση των έργων: Την εγγραφή στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων που τηρεί η Γενική Γραμματεία Υποδομών και την πρόσκληση σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων αποκλειστικά μέσω του ΜΕΕΠ για τις ημεδαπές επιχειρήσεις καθώς και την υποχρεωτική χρήση του πρότυπου τεύχους διακήρυξης σύμβασης δημοσίων έργων από όλες τις Αναθέτουσες Αρχές χωρίς παρέκκλιση που δεν έχει λάβει νωρύτερη έγκριση ύστερα από θετική γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων» τόνισε ο Πρόεδρος του ΣΑΤΕ και συνέχισε: «Και τους δύο αυτούς πυλώνες διαφάνειας, επιχειρεί να παρακάμψει η ΕΑΑΔΗΣΥ με τις ερμηνείες του νομοθετικού πλαισίου βάζοντας τον κλάδο σε περιπέτειες». Ως σχετιζόμενο θέμα ο Πρόεδρος του ΣΑΤΕ ανέφερε την μη σύμφωνη επιλογή των Αναθετουσών Αρχών να δημοπρατούν ως Υπηρεσία / Προμήθεια έργα (ενώ όλα τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους παρέμπουν σε κατασκευή ενός καθαρά τεχνικού έργου) προκειμένου να έχουν την δυνατότητα να παρακάμψουν την πρότυπη διακήρυξη που υποχρεωτικώς ίσχυε κατά την δημοσίευσή των έργων ήδη από τον Οκτώβριο του 2004 χωρίς την δυνατότητα αυθαίρετης και μη επαρκώς αποιοποιημένης απόκλισης και τόνισε ότι το κόστος που καλούμαστε όλοι εμείς να πληρώσουμε εξαιτίας αυτών των παράνομων επιλογών είναι υπέρμετρα μεγάλο, πενταπλάσιο στις περιπτώσεις διακηρύξεων εγκατάστασης φωτιστικών σωμάτων και λαμπτήρων LED και τριπλάσιο περίπου στις περιπτώσεις έργων λειτουργίας ΧΥΤΑ».

Συνέχεια στη σελ 4

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

www.sate.gr

ΠΕΙΡΩΘΗΚΕ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΑΤΕ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟ ΚΛΑΔΟ

Συνέχεια από τη σελ 3

Σύμφωνα με το δελτίο Τύπου του ΣΑΤΕ «για το φλέγον ζήτημα των υπερβολικών εκπτώσεων στις δημοπρατίσεις έργων, που το τελευταίο διάστημα έχει λάβει κολοσιαφες διαστάσεις ο Πρόεδρος του ΣΑΤΕ σημείωσε ότι: «Για τα δημόσια έργα από τις 20.10.2017 και μετά όπου υπάρχουν στοιχεία για 18 δημοπρασίες διαπιστώνουμε ότι ο μέσος όρος έκπτωσης των προσωρινών αναδόχων ανέρχεται σε 60,18%, ενώ η χαμηλότερη έκπτωση με την οποία αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος ήταν το 42%!» και συνέχισε: «Το βασικό αποτέλεσμα της ανυπαρξίας νέων έργων είναι η επικράτηση έντονου και οξέυτου ανταγωνισμού στις ελάχιστες δημοπρατίσεις έργων, με αποτέλεσμα τα έργα να δημοπρατούνται 10% - 25% κάτω του κόστους, με αποτέλεσμα χρονοβόρες διαδικασίες αποπεράτωσης και αμφιλεγόμενη ποιότητα κατασκευής των έργων, χρησιμοποίηση φθηνών εισαγόμενων υλικών και εξοπλισμού, χορήγηση των κατώτατων δυνατών αμοιβών και ασφαλιστικών κρατήσεων, αμφιβόλου ποιότητας συνθήκες υγιεινής και ασφαλείας, φαινόμενο που τελικώς αποβαίνει εις βάρος της εγχώριας οικονομίας και του κοινωνικού συνόλου και των χρηστών των έργων. Ταυτόχρονα, αυτό το φαινόμενο οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε κατάρρευση των υγιών επιχειρήσεων, οι οποίες δεν μπορούν να ανταγωνιστούν προσφορές κάτω του κόστους και μοιραία είτε θα έχουν μηδενικό κύκλο εργασιών είτε θα αναγκαστούν να εμπλακούν σε μία διαδικασία ζημιογόνων προσφορών που και πάλι θα τις οδηγήσει σε κλείσιμο. Το τελικό αποτέλεσμα θα είναι νέα γενιά πωλημένων εταιρειών καθώς και παραγωγή μη ποιοτικά στοχευμένων και εγκαίρως έργων στην χρήση των πολιτών.» Βήμα βήμα πραγματοποιείται η θεσμοθέτηση όλων των πάγιων και κρίσιμων αιτημάτων του τεχνικού κόσμου για ηλεκτρονική δημοπράτηση των έργων, ηλεκτρονική παρακολούθηση όλων των φάσεων και πληροφοριών όλων των μελετών και τεχνικών έργων της Χώρας, για συγκρότηση και λειτουργία ενός σύγχρονου Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων με πραγματικά και ελέγξιμα στοιχεία», δήλωσε ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Χρήστος Σπίρτζης κατά τον χαιρετισμό του προς την Γενική Συνέλευση των Μελών του ΣΑΤΕ. «Σήμερα στην Ελλάδα, υπάρχει σαφέστατος ορισμός του τί είναι τεχνικό έργο, τί προμήθεια τί μελέτη και τί υπηρεσία και όποια Αναθέτουσα Αρχή δεν ακολουθεί τον νόμο θα πρέπει να καταγγέλλεται ήδη με την ανακοίνωση της διακήρυξης τόσο στο Υπουργείο Υποδομών όσο

και στην ΕΑΑΔΗΣΥ», συνέχισε ο Υπουργός. Κάνοντας έναν απολογισμό των μέχρι σήμερα θεσμικών δράσεων ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών ανέλυσε ότι η ενιαία αντιμετώπιση των δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που επιχειρήθηκε με τον Ν. 4281/2014 έθεσε ένα αδόκιμο και ανεφάρμοστο πλαίσιο δράσης στην Ελλάδα, που μπορεί μεν να μην ισχύσει ποτέ, αφού ο νόμος χωρίς να ισχύει ούτε μία ημέρα καταργήθηκε ολοκληρωτικά, είχε όμως ως αποτέλεσμα την εγκαθίδρυση της νοστορίας ότι όλες οι δημόσιες συμβάσεις οφείλουν να αντιμετωπίζονται ενιαία, με τραγικό αποτέλεσμα την εξαφάνιση των αντικειμενικών ιδιαιτεροτήτων που παρουσιάζουν τα τεχνικά έργα και μελέτες. Υπό αυτό το πλαίσιο, αποτελούν κατάκτηση για τον τεχνικό κόσμο της χώρας ότι ο νέος νόμος Ν. 4412/2016 διατήρησε τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του τομέα των δημοσίων συμβάσεων έργων, έναντι άλλων μορφών συμβάσεων, όπως η διατήρηση των Μητρώων, η αιτιολογημένη απόκλιση από τα Πρότυπα τεύχη μέσω εγκριτικής απόφασης του Υπουργού Υποδομών κατόπιν θετικής γνωμοδότησης του ΣΔΕ/Τμ. Κατασκευών. Μιλώντας για τις εξελίξεις που έχουν κατακτηθεί το πιο πρόσφατο χρονικό διάστημα ο κ. Χρ. Σπίρτζης ανέφερε ότι: - οι ηλεκτρονικές δημοπρασίες έχουν εξαφανίσει σειρά παθογενειών του συστήματος παραγωγής δημοσίων έργων και έχουν διευκολύνει τις υπηρεσίες και τις εργοληπτικές επιχειρήσεις στην καθημερινότητά τους, - η πρόβλεψη ολοκλήρωσης των απαλλοτριώσεων και των πρόδρομων εργασιών ως προαπαιτούμενα για την δημοπράτηση των έργων έχει βοηθήσει σημαντικά στην διαφάνεια και την έγκαιρη υλοποίηση των έργων, - η θεσμοθέτηση του μητρώου έργων και μελετών με όλες τις πληροφορίες (ροή χρηματοδότησης, φάση εξέλιξης, αιτίες καθυστέρησης κ.ο.κ.) αποτελώντας πάγιο αίτημα του ΣΑΤΕ και του τεχνικού κλάδου εν γένει είναι πλέον πραγματικότητα και θα βοηθήσει στο να μην υπάρχουν γκρίζες και αδιαφανείς περιοχές στον κλάδο, αφού σε πρώτο χρόνο θα φαίνεται ποιος έχει υλοποιήσει και τι, - η συνάρτηση της δυνατότητας δημοπράτησης και επίβλεψης έργων μόνο από τις Αναθέτουσες Αρχές με επαρκή στελέχωση Μηχανικών θα εξυψώνει το σύστημα παραγωγής δημοσίων έργων σε όλες τις Αναθέτουσες Αρχές που μέχρι και σήμερα δημοπρατούσαν έργα που εκ των πραγμάτων δεν είχαν την επαρκή στελέχωση να επιβλέψουν, - η δυνατότητα προγραμματικών συμβάσεων μεταξύ των φορέων με σκοπό την δημοπράτηση και επίβλεψη έργων επίσης θα διευκολύνει τις αναθέτουσες αρχές αλλά και την διαφάνεια στα έργα, - η

πρόβλεψη κλήρωσης των μελών των Επιτροπών Διαγωνισμών των έργων που προκηρύσσονται ως μελετοκατασκευή καθώς και η θέσπιση κριτηρίων pass/fail και όχι βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών καταργεί στην πράξη τα μελανά σημεία της δημοπράτησης των μελετοκατασκευών και δημιουργεί ένα εργαλείο ταχέως ωρίμανσης και κατασκευής των έργων εξασφαλίζοντας την διαφάνεια σε όλα τα σημεία της δημοπράτησης. Αναφορικά με το ζήτημα των χαμηλών προσφορών ο Υπουργός ανέδειξε τόσο το ζήτημα της επαγγελματικής και προσωπικής ευθύνης της κάθε εργοληπτικής επιχείρησης που δίνει εις γνώση της μία προσφορά κάτω του κόστους, επισημαίνοντας ότι αυτός είναι ο ορισμός του σθέμιτου ανταγωνισμού, όσο και την ανάγκη οι εργοληπτικές οργανώσεις να θέσουν υπόψη των υπηρεσιών του Υπουργείου μία ενιαία πρόταση οριζόντια εφαρμοζόμενη σε έργα κάθε προϋπολογισμού. Σημείωσε ωστόσο ότι αναγνωρίζει ότι οι αιτιολογήσεις γεννούν διαφθορά και οι κανόνες που θα προταθούν θα πρέπει να είναι ξεκάθαροι και διαφανείς. «Η δημόσια σύμβαση αποτελεί εργαλείο ώστε να κατασκευάσουμε εγκαίρως, ποιοτικά και οικονομικά αποτελεσματικά έργα που θα εξυπηρετούν το κοινωνικό σύνολο και ως τέτοια πρέπει να προστατευθεί», δήλωσε στον χαιρετισμό του ο νέος Γενικός Διευθυντής της ΕΑΑΔΗΣΥ κ. Ευάγγ. Καραμανλής, ο οποίος πρόσθεσε ότι οι μεγάλες εκπτώσεις είναι αποτέλεσμα του σκληρού ανταγωνισμού στον κλάδο, ως αποτέλεσμα της κρίσης που μαστίζει την Χώρα, ενώ σημείωσε ότι η υιοθέτηση ενιαίων τεχνικών προδιαγραφών και η σύσταση εθνικού συστήματος τιμολόγησης τεχνικών έργων και παρατηρητηρίου τιμών θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση του φαινομένου. Συνεχίζοντας σημείωσε ότι «η ΕΑΑΔΗΣΥ έχει ήδη ακυρώσει δημοπρασίες στις οποίες τεχνικά έργα δημοπρατήθηκαν ως προμήθεια ή υπηρεσία» αναγνώρισε ωστόσο ότι δεν μπορεί σε όλες τις περιπτώσεις που καταγγέλλονται να πράττει αναλόγως. Τόνισε ότι η ολοκλήρωση του δευτερογενούς δικαίου του Ν.4412/2016 θα βοηθήσει στην κύρια στόχευση του Ν.4412/2016 που είναι η δημιουργία εξειδικευμένων Αναθετούσων Αρχών. Στην Συνέλευση απηύθυναν χαιρετισμό ο Πρόεδρος του ΤΕΕ κ. Γ. Στασινός, ο Γενικός Γραμματέας της Π.Ο. ΕΜΒΥΔΑΣ κ. Κ. Σάσσας καθώς και εκπρόσωποι των άλλων εργοληπτικών και μελετητικών οργανώσεων της Χώρας».

Τα αποτελέσματα της γενικής συνέλευσης του ΣΑΤΕ. Οι επισημάνσεις του υπουργού Μεταφορών

Φεβρουάριος 1, 2018

Μεγάλη κατάκτηση για τον τεχνικό κόσμο της χώρας αποτελεί η διατήρηση του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων και η πρόσκληση σε διαγωνισμούς έργων βάσει αυτού, δήλωσε ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Χρήστος Σπίρτζης στην χθεσινή Έκτακτη Γενική Συνέλευση του ΣΑΤΕ, σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του Συνδέσμου.

Τα κυριότερα αποτελέσματα της γενικής συνέλευσης ήταν τα ακόλουθα:

-Μη σύννομοι **οι περιοριστικοί όροι στις διακηρύξεις δημοσίων έργων που συρρικνώνουν τον ανταγωνισμό και τους οποίους θέτουν αυθαίρετα οι Αναθέτουσες Αρχές**, χωρίς την προηγούμενη έγκριση από το Σ.Δ.Ε. και τον Υπουργό Υποδομών, σύμφωνα με τον Υπουργό Χρήστο Σπίρτζη, παρά την διαφωνία της ΕΑΑΔΗΣΥ

-Οι πρώτες εστίες σχεδόν φωτογραφικών όρων σε έργα λειτουργίας ΧΥΤΑ, έργα εξοικονόμησης ενέργειας μέσω εγκατάστασης φωτιστικών σωμάτων και λαμπτήρων LED και σε έργα εγκατάστασης και θέση σε λειτουργία συστημάτων παρακολούθησης – τηλεελέγχου και ανίχνευσης διαρροών δικτύων υδροδότησης.

-Η συρρίκνωση του πλήθους των έργων σε 107 ανά έτος την περίοδο 2009-2014, έναντι 264 ανά έτος την περίοδο 2015-2017 έχει εκτινάξει τις εκπτώσεις των αναδόχων σε 56% κατά μέσο όρο έναντι 39,8% αντίστοιχα, με αποτέλεσμα μία νέα γενιά πτωχευμένων εταιρειών, καθώς και την κατασκευή μη ποιοτικών και χρηστικών έργων στην χρήση των πολιτών.

-Σε στάδιο ωρίμανσης, λίγο πριν την δημοπράτηση, πλήθος τεχνικών έργων σύμφωνα με τον Υπουργό.

Η ανακοίνωση του ΣΑΤΕ

Νέα τάξη στα Δημόσια Έργα από την επιχειρούμενη κατάργηση στην πράξη του εργοληπτικού πτυχίου και την ισότιμη και με διαφανείς όρους συμμετοχή στους διαγωνισμούς δημοσίων έργων διαπίστωσε κατά την εισήγησή του προς τις Εταιρείες Μέλη του ΣΑΤΕ ο Πρόεδρος Ζαχαρίας Αθουσάκης κατά την έκτακτη γενική συνέλευση του ΣΑΤΕ.

Επεσήμανε ότι παρά το γεγονός ότι στον Ν.4412/2016 υπάρχει σαφέστατη πρόγνωση όταν μία Αναθέτουσα Αρχή επιθυμεί να προσθέσει όρους οικονομικής ή και τεχνικής επάρκειας, πέραν αυτών του πτυχίου ΜΕΕΠ, να πρέπει να λάβει νωρίτερη εγκριτική απόφαση του Υπουργού Υποδομών, ύστερα από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων, εν τούτοις η ΕΑΑΔΗΣΥ κρίνει ότι αυτό δεν είναι απαραίτητο με αποτέλεσμα ο ασκός του Αιόλου να έχει ήδη ανοίξει και στους διαγωνισμούς έργων, όπως, δηλαδή, συμβαίνει ήδη επί σειρά ετών στους διαγωνισμούς προμηθειών και υπηρεσιών όπου η κάθε Αναθέτουσα Αρχή προσθέτει όποιους όρους κρίνει, χωρίς να υφίσταται εκ των προτέρων έλεγχος νομιμότητας.

“Ως κλάδος είχαμε κατακτήσει δύο κύριες διαδικασίες που βελτίωσαν στο πέρασμα των χρόνων σε σημαντικότερο βαθμό τα ζητήματα διαφάνειας και βοήθησαν στην ορθή, στην έγκαιρη και στην οικονομικά αποτελεσματική υλοποίηση των έργων:

Την εγγραφή στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων που τηρεί η Γενική Γραμματεία Υποδομών και την πρόσκληση σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων αποκλειστικά μέσω του

ΜΕΕΠ για τις ημεδαπές επιχειρήσεις καθώς και την υποχρεωτική χρήση του πρότυπου τεύχους διακήρυξης σύμβασης δημοσίων έργων από όλες τις Αναθέτουσες Αρχές χωρίς παρέκκλιση που δεν έχει λάβει νωρίτερη έγκριση ύστερα από θετική γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων” τόνισε ο Πρόεδρος του ΣΑΤΕ και συνέχισε:

“Και τους δύο αυτούς πυλώνες διαφάνειας, επιχειρεί να παρακάμψει η ΕΑΑΔΗΣΥ με τις ερμηνείες του νομοθετικού πλαισίου βάζοντας τον κλάδο σε περιπέτειες”.

Ως σχετιζόμενο θέμα ο Πρόεδρος του ΣΑΤΕ ανέφερε την μη σύνομη επιλογή των Αναθετουσών Αρχών να δημοπρατούν ως Υπηρεσία / Προμήθεια έργα (ενώ όλα τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους παραπέμπουν σε κατασκευή ενός καθαρά τεχνικού έργου), προκειμένου να έχουν την δυνατότητα να παρακάμψουν την πρότυπη διακήρυξη που υποχρεωτικώς ίσχυε κατά την δημοπράτηση των έργων ήδη από τον Οκτώβριο του 2004, χωρίς την δυνατότητα αυθαίρετης και μη επαρκώς αιτιολογημένης απόκλισης και τόνισε ότι το κόστος που καλούμαστε όλοι εμείς να πληρώσουμε εξαιτίας αυτών των παράνομων επιλογών είναι υπέρμετρα μεγάλο, πενταπλάσιο στις περιπτώσεις διακηρύξεων εγκατάστασης φωτιστικών σωμάτων και λαμπτήρων LED και τριπλάσιο περίπου στις περιπτώσεις έργων λειτουργίας ΧΥΤΑ.

Για το φλέγον ζήτημα των υπερβολικών εκπτώσεων στις δημοπρατήσεις έργων, που το τελευταίο διάστημα έχει λάβει κολοσιαίες διαστάσεις ο Πρόεδρος του ΣΑΤΕ σημείωσε ότι:

“Για τα δημόσια έργα από τις 20.10.2017 και μετά όπου υπάρχουν στοιχεία για 18 δημοπρασίες διαπιστώνουμε ότι ο μέσος όρος έκπτωσης των προσωρινών αναδόχων ανέρχεται σε 60,18%, ενώ η χαμηλότερη έκπτωση με την οποία αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος ήταν το 42%!” και συνέχισε:

“Το βασικό αποτέλεσμα της ανυπαρξίας νέων έργων είναι η επικράτηση έντονου και οξύτατου ανταγωνισμού στις ελάχιστες δημοπρατήσεις έργων, με αποτέλεσμα τα έργα να δημοπρατούνται 10% – 25% κάτω του κόστους, με αποτέλεσμα χρονοβόρες διαδικασίες αποπεράτωσης και αμφιλεγόμενη ποιότητα κατασκευής των έργων, χρησιμοποίηση φθηνών εισαγόμενων υλικών και εξοπλισμού, χορήγηση των κατώτατων δυνατών αμοιβών και ασφαλιστικών κρατήσεων, αμφιβόλου ποιότητας συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας, φαινόμενο που τελικώς αποβαίνει εις βάρος της εγχώριας οικονομίας και του κοινωνικού συνόλου και των χρηστών των έργων.

Ταυτόχρονα, αυτό το φαινόμενο οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε κατάρρευση των υγιών επιχειρήσεων, οι οποίες δεν μπορούν να ανταγωνιστούν προσφορές κάτω του κόστους και μοιραία είτε θα έχουν μηδενικό κύκλο εργασιών είτε θα αναγκαστούν να εμπλακούν σε μία διαδικασία ζημιογόνων προσφορών που και πάλι θα τις οδηγήσει σε κλείσιμο.

Το τελικό αποτέλεσμα θα είναι νέα γενιά πτωχευμένων εταιρειών καθώς και παραγωγή μη ποιοτικά στοχευμένων και εγκαίρων έργων στην χρήση των πολιτών.”.

Οι επισημάνσεις του υπουργού Μεταφορών

“Βήμα βήμα πραγματοποιείται η θεσμοθέτηση όλων των πάγιων και κρίσιμων αιτημάτων του τεχνικού κόσμου για ηλεκτρονική δημοπράτηση των έργων, ηλεκτρονική παρακολούθηση όλων των φάσεων και πληροφοριών όλων των μελετών και τεχνικών έργων της Χώρας, για συγκρότηση και λειτουργία ενός σύγχρονου Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων με πραγματικά και ελέγξιμα στοιχεία”, δήλωσε ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Χρήστος Σπίρτζης κατά τον χαιρετισμό του προς την Γενική Συνέλευση των Μελών του ΣΑΤΕ.

“Σήμερα στην Ελλάδα, υπάρχει σαφέστατος ορισμός του τί είναι τεχνικό έργο, τί προμήθεια τί μελέτη και τί υπηρεσία και όποια Αναθέτουσα Αρχή δεν ακολουθεί τον νόμο θα πρέπει να καταγγέλλεται ήδη με την ανακοίνωση της διακήρυξης τόσο στο Υπουργείο Υποδομών όσο και στην ΕΑΑΔΗΣΥ”, συνέχισε ο Υπουργός.

Κάνοντας έναν απολογισμό των μέχρι σήμερα θεσμικών δράσεων ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών ανέλυσε ότι η ενιαία αντιμετώπιση των δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που επιχειρήθηκε με τον Ν.4281/2014 έθεσε ένα αδόκιμο και ανεφάρμοστο πλαίσιο δράσης στην Ελλάδα, που μπορεί μεν να μην ίσχυσε ποτέ, αφού ο νόμος χωρίς να ισχύσει ούτε μία ημέρα καταργήθηκε ολοκληρωτικά, είχε όμως ως αποτέλεσμα την εγκαθίδρυση της νοοτροπίας ότι όλες οι δημόσιες συμβάσεις οφείλουν να αντιμετωπίζονται ενιαία, με τραγικό αποτέλεσμα την εξαφάνιση των αντικειμενικών ιδιαιτεροτήτων που παρουσιάζουν τα τεχνικά έργα και μελέτες.

Υπό αυτό το πλαίσιο, αποτελούν κατάκτηση για τον τεχνικό κόσμο της χώρας ότι ο νέος νόμος Ν.4412/2016 διατήρησε τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του τομέα των δημοσίων συμβάσεων έργων, έναντι άλλων μορφών συμβάσεων, όπως η διατήρηση των Μητρώων, η αιτιολογημένη απόκλιση από τα Πρότυπα τεύχη μέσω εγκριτικής απόφασης του Υπουργού Υποδομών κατόπιν θετικής γνωμοδότησης του ΣΔΕ/Τμ. Κατασκευών.

Μιλώντας για τις εξελίξεις που έχουν κατακτηθεί το πιο πρόσφατο χρονικό διάστημα ο κ. Χρ. Σπίρτζης ανέφερε ότι:

- οι ηλεκτρονικές δημοπρασίες έχουν εξαφανίσει σειρά παθογενειών του συστήματος παραγωγής δημοσίων έργων και έχουν διευκολύνει τις υπηρεσίες και τις εργοληπτικές επιχειρήσεις στην καθημερινότητά τους,
- η πρόβλεψη ολοκλήρωσης των απαλλοτριώσεων και των πρόδρομων εργασιών ως προαπαιτούμενα για την δημοπράτηση των έργων έχει βοηθήσει σημαντικά στην διαφάνεια και την έγκαιρη υλοποίηση των έργων,
- η θεσμοθέτηση του μητρώου έργων και μελετών με όλες τις πληροφορίες (ροή χρηματοδότησης, φάση εξέλιξης, αιτίες καθυστερήσεων κ.ο.κ.) αποτελώντας πάγιο αίτημα του ΣΑΤΕ και του τεχνικού κλάδου εν γένει είναι πλέον πραγματικότητα και θα βοηθήσει στο να μην υπάρχουν γκρίζες και αδιαφανείς περιοχές στον κλάδο, αφού σε πρώτο χρόνο θα φαίνεται ποιός έχει υλοποιήσει και τι,
- η συνάρτηση της δυνατότητας δημοπράτησης και επίβλεψης έργων μόνο από τις Αναθέτουσες Αρχές με επαρκή στελέχωση Μηχανικών θα εξυγιάνει το σύστημα παραγωγής δημοσίων έργων σε όλες τις Αναθέτουσες Αρχές που μέχρι και σήμερα δημοπρατούσαν έργα που εκ των πραγμάτων δεν είχαν την επαρκή στελέχωση να επιβλέψουν,
- η δυνατότητα προγραμματικών συμβάσεων μεταξύ των φορέων με σκοπό την δημοπράτηση και επίβλεψη έργων επίσης θα διευκολύνει τις αναθέτουσες αρχές αλλά και την διαφάνεια στα έργα,
- η πρόβλεψη κλήρωσης των μελών των Επιτροπών Διαγωνισμών των έργων που προκηρύσσονται ως μελετοκατασκευή καθώς και η θέσπιση κριτηρίων pass/fail και όχι βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών καταργεί στην πράξη τα μελανά σημεία της δημοπράτησης των μελετοκατασκευών και δημιουργεί ένα εργαλείο ταχείας ωρίμανσης και κατασκευής των έργων εξασφαλίζοντας την διαφάνεια σε όλα τα σημεία της δημοπράτησης.

Αναφορικά με το ζήτημα των χαμηλών προσφορών ο Υπουργός ανέδειξε τόσο το ζήτημα της επαγγελματικής και προσωπικής ευθύνης της κάθε εργοληπτικής επιχείρησης που δίνει εις γνώση της μία προσφορά κάτω του κόστους, επισημαίνοντας ότι αυτός είναι ο ορισμός του αθέμιτου ανταγωνισμού, όσο και την ανάγκη οι εργοληπτικές οργανώσεις να θέσουν υπόψη των υπηρεσιών του Υπουργείου μία ενιαία πρόταση οριζόντια εφαρμοζόμενη σε έργα κάθε προϋπολογισμού.

Σημείωσε ωστόσο ότι αναγνωρίζει ότι οι αιτιολογήσεις γεννούν διαφθορά και οι κανόνες που θα προταθούν θα πρέπει να είναι ξεκάθαροι και διαφανείς.

“Η δημόσια σύμβαση αποτελεί εργαλείο ώστε να κατασκευάσουμε εγκαίρως, ποιοτικά και οικονομικά αποτελεσματικά έργα που θα εξυπηρετούν το κοινωνικό σύνολο και ως τέτοια πρέπει να προστατευθεί”, δήλωσε στον χαιρετισμό του ο νέος Γενικός Διευθυντής της ΕΑΑΔΗΣΥ κ. Ευάγγ. Καραμανλής, ο οποίος πρόσθεσε ότι οι μεγάλες εκπτώσεις είναι αποτέλεσμα του σκληρού ανταγωνισμού στον κλάδο, ως αποτέλεσμα της κρίσης που μαστίζει την Χώρα, ενώ σημείωσε ότι η υιοθέτηση ενιαίων τεχνικών προδιαγραφών και η σύσταση εθνικού συστήματος τιμολόγησης τεχνικών έργων και παρατηρητηρίου τιμών θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση του φαινομένου.

Συνεχίζοντας σημείωσε ότι “η ΕΑΑΔΗΣΥ έχει ήδη ακυρώσει δημοπρασίες στις οποίες τεχνικά έργα δημοπρατήθηκαν ως προμήθεια ή υπηρεσία” αναγνώρισε ωστόσο ότι δεν μπορεί σε όλες τις περιπτώσεις που καταγγέλλονται να πράττει αναλόγως.

Τόνισε ότι η ολοκλήρωση του δευτερογενούς δικαίου του Ν.4412/2016 θα βοηθήσει στην κύρια στόχευση του Ν.4412/2016 που είναι η δημιουργία εξειδικευμένων Αναθετουσών Αρχών.

Στην Συνέλευση απηύθυναν χαιρετισμό ο Πρόεδρος του ΤΕΕ κ. Γ. Στασινός, ο Γενικός Γραμματέας της Π.Ο. ΕΜΔΥΔΑΣ κ. Κ. Σάσσαλος καθώς και εκπρόσωποι των άλλων εργοληπτικών και μελετητικών οργανώσεων της Χώρας.

01/02/2018

ΣΑΤΕ: Εκπτώσεις άνω του 60% και στημένα έργα πτωχεύουν τις κατασκευές

Μεγάλες εκπτώσεις που έφτασαν το 56% σε έργα άνω των 2 εκατ. ευρώ την τελευταία τετραετία, αλλά και φωτογραφικές διατάξεις στους διαγωνισμούς που οδηγούν σε κακοτεχνίες και δοκιμάζουν την ασφάλεια στα δημόσια έργα, αλλά και τη βιωσιμότητα των κατασκευαστικών εταιρειών, καταγγέλλει ο τεχνικός κόσμος.

Όπως αναφέρουν, στις τελευταίες 18 δημοπρασίες (από τον Οκτώβριο του 2017 έως σήμερα), για τις οποίες υπάρχουν προσωρινοί ανάδοχοι, ο μέσος όρος των εκπτώσεων ανήλθε σε 60,18%, με τη χαμηλότερη έκπτωση να διαμορφώνεται στο 42%.

Τη δεινή θέση του κλάδου, παρουσίασε στη γενική συνέλευση του ΣΑΤΕ, ο πρόεδρος του Συνδέσμου εργοληπτικών εταιρειών κ. Ζαχαρίας Αθουσάκης.

«Το βασικό αποτέλεσμα της ανυπαρξίας νέων έργων είναι η επικράτηση έντονου και οξύτατου ανταγωνισμού στις ελάχιστες δημοπρατήσεις έργων, με αποτέλεσμα τα έργα να δημοπρατούνται 10% - 25% κάτω του κόστους. Να υπάρχουν χρονοβόρες διαδικασίες αποπεράτωσης και αμφιλεγόμενη ποιότητα κατασκευής των έργων, χρησιμοποίηση φθηνών εισαγόμενων υλικών και εξοπλισμού, χορήγηση των κατώτατων δυνατών αμοιβών και ασφαλιστικών κρατήσεων, αμφιβόλου ποιότητας συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας, φαινόμενο που τελικώς αποβαίνει εις βάρος της εγχώριας οικονομίας και του κοινωνικού συνόλου και των χρηστών των έργων».

Ο κ. Αθουσάκης επισήμανε ότι η εικόνα αυτή οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε κατάρρευση των υγιών επιχειρήσεων, οι οποίες όπως αναφέρει, δεν μπορούν να ανταγωνιστούν προσφορές κάτω του κόστους και μοιραία είτε θα έχουν μηδενικό κύκλο εργασιών είτε θα αναγκαστούν να εμπλακούν σε μία διαδικασία ζημιολόγων προσφορών. «Το τελικό αποτέλεσμα θα είναι μια νέα γενιά πτωχευμένων εταιρειών καθώς και παραγωγή μη ποιοτικά στοχευμένων έργων».

Ο ΣΑΤΕ όπως υπογραμμίζεται από τη διοίκηση, έχει ζητήσει επανειλημμένα την έκδοση εγκυκλίου από το υπουργείο Υποδομών ώστε να απορρίπτονται οι αδικαιολόγητα χαμηλές εκπτώσεις, χωρίς να δίνεται η δυνατότητα αιτιολόγησης ως προς το ύψος τους, άποψη που φαίνεται να βρίσκει σύμφωνους όλους του κλαδικούς φορείς. Ο Σύνδεσμος επέμεινε στο περσινό ψήφισμα, της γενικής συνέλευσης, η οποία πρότεινε την ανάδειξη προσωρινού αναδόχου μέσω εφαρμογής αντικειμενικού αλγόριθμου ανάδειξης των αδικαιολόγητα χαμηλών προσφορών (πάνω και κάτω του κοινοτικού ορίου).

Με την εισήγησή του, ο κ. Αθουσάκης ανέδειξε και το στρεβλό και αμαρτωλό καθεστώς των αρχών, να βαφτίζουν τα δημόσια έργα, υπηρεσίες ή προμήθειες για να αποφευχθεί η εφαρμογή της νομοθεσίας των δημοσίων έργων. Όπως επισήμανε, η κατάσταση αυτή λαμβάνει ανεξέλεγκτες διαστάσεις σε κατηγορίες έργων του ΕΣΠΑ όπως οι ΧΥΤΑ, η εξοικονόμηση ενέργειας μέσω εγκατάστασης συστημάτων οδοφωτισμού (λαμπτήρες LED) καθώς και τα έργα εγκατάστασης και λειτουργίας συστημάτων παρακολούθησης τηλεελέγχου και ανίχνευσης διαρροών δικτύων ύδρευσης.

Ο πρόεδρος του ΣΑΤΕ, αναφερόμενος στις φωτογραφικές διατάξεις, τόνισε ότι τα έργα που δημοπρατούνται ως προμήθειες ή υπηρεσίες, «ξεπερνούν κάθε φαντασία φαιλότητας, ιδιοτέλειας και αδιαφάνειας, στην εφαρμογή της αναλογικότητας των όρων».

Αναφέρθηκε σε παραδείγματα ΧΥΤΑ, τα οποία ζητούν εμπειρία τοποθέτησης μεμβρανών, χωματουργικές εργασίες ή λειτουργίας μικρής μονάδας επεξεργασίας στραγγιδίων μόνο σε ΧΥΤΑ!!!

Σε άλλες περιπτώσεις όπως π.χ στις εγκαταστάσεις φωτιστικών LED απαιτούνται, πλην των άλλων, 10 τουλάχιστον διαφορετικά τιμολόγια σε δήμους που να συμπληρώνουν το 1/2 του κύκλου εργασιών της προμήθειας. Αν είναι εννέα, 10πλάσιου κύκλου εργασιών αποκλείονται!!!

Τα άκουσε από τους εργολάβους

Τα άκουσε για τα καλά από τους μεσαιούς και μικρούς εργολάβους ο υπουργός Υποδομών Χρήστος Σπίρτζης κατά την έκτακτη γενική συνέλευση Πανελληνίου Συνδέσμου Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ). Οι κατασκευαστές βρίσκονται σε αναβρασμό εξαιτίας των μεγάλων εκπτώσεων που δίνονται στους διαγωνισμούς αλλά και των φωτογραφικών διατάξεων σε δεκάδες διαγωνισμούς. Ο κ. Σπίρτζης δεν αρνήθηκε να τοποθετηθεί ακόμη και επί των πιο αιχμηρών παρεμβάσεων των θερμόαιμων εργολάβων και παρέμεινε αρκετή ώρα στη συνέλευση του ΣΑΤΕ. Οπως είπε, το υπουργείο έχει πάρει σημαντικές πρωτοβουλίες στον τομέα των δημόσιων έργων. Εμφανίστηκε όμως αρνητικός για την επαναφορά του μαθηματικού τύπου που ζητούν οι κατασκευαστές, υποστηρίζοντας ότι θα μπορούσε να προχωρήσει μόνο αν υπήρχε αίσιο τέλος στην προσφυγή που έχει γίνει από τους Ιταλούς στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για ανάλογη υπόθεση.

Ο ΣΑΤΕ ΚΑΙ Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΣΠΙΡΤΖΗ**Τι έρχεται για το Πάτρα - Πύργος**

Με την 8η εργολαβία που θα γίνει στις 14 Μαρτίου θα ολοκληρωθεί -έστω και με φοβερή καθυστέρηση- ο κύκλος των δημοπρατήσεων για τον οδικό άξονα Πάτρα - Πύργος, ο οποίος με την πρωτοβουλία του υπουργού Σπριτζή «έσπασε» σε 8 εργολαβίες με το σκεπτικό να πάρουν και οι «μικρότεροι». Κάτι που επιτεύχθηκε σε μεγάλο βαθμό.

Βέβαια τα όσα «συνέβησαν» σε αρκετούς διαγωνισμούς για το συγκεκριμένο project και κυρίως τα υψηλά ποσοστά εκπτώσεων που προσφέρθηκαν δημιούργησαν αναταραχή.

Στη πρόσφατη συνάντηση του υπουργού Μεταφορών και Υποδομών Σπριτζή με τον Σύνδεσμο Τεχνικών Εταιριών (ΣΑΤΕ) το θέμα αυτό κυριάρχησε.

Ο βασικός κορμός του κλάδου, απ' τον οποίο λείπουν όμως οι μεγάλες εταιρίες έθεσαν το θέμα των μεγάλων εκπτώσεων συνολικά και όχι μόνο για το Πάτρα - Πύργο.

Για το συγκεκριμένο έργο οι εγγυητικές ανανεώνονται (όχι αυτές της «καλής εκτέλεσης» με την ολοκλήρωση των διαδικασιών), αλλά το σίριαλ καλά κρατεί και πάντα υπάρχει κίνδυνος

να χαθεί το τρένο των κονδυλίων του ΕΣΠΑ.

Κανονικά θα έπρεπε να έχουν υπογραφεί οι συμβάσεις ούτως ώστε να προχωρήσει η διαδικασία στις Βρυξέλλες και «να ανάψει το πράσινο φως για το ζεστό χρήμα».

